

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

DEVİRİM İÇİN DEDİLER

2

Ozandolu Anadolu Yayınları

Derleme Dizisi : 2

Sorumlu Yönetmen Garip SİRLİOĞLU

Dizgi
Baskı

Yeniçağ Matbaası
Önsöz Basım ve
Yayıncılık

Cilt

Kayalar Mücellithanesi

Yönetim Yeri

Cağaloğlu Meydanı
No: 44

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi <http://www.kitaparsivi.org>

Cağaloğlu / İstanbul

DEVİRİM İÇİN DEDİLER

— 2 —

Derleyen :

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantey.org>

Garip SİRLİOĞLU

ÖNDEYİŞ YERİNE

**«Gün olur daha derin
daha geniş yara açar
kalemin düşmanlığı
mavzerin düşmanlığından.»**

Bilincini ve yüreğini halkının kurtuluşuna adayanlar savaşımalarını sürdürürken, kitlelerin içinde, kitlelerle birlikte söze dönüşürler. Yaratılacak yeni bir dünyanın kavgasında haklı isteklerinin ve eylemlerinin türküsünü, destanını, sözünü yaratırlar. Yığınların dillerine, yüreklerine sözcüklerle kazanırlar. Yeniden yaratırlar bilinci ve bir başka coşkuyla haklı kavganın sıcak lâvında geleceğe uzanırlar. Yiğitliği kalıcı bir inancın içinde eritirler: Halk olurlar

İşçinin elinde yükselen bilinç, köylünün önünde yığınsallaşınca, fabrikalardan, tarlalardan ayağa kalkan maddesel güç olur ve bilincin yaratıcı gücüyle türküye, şiire, söze, çizgiye, renge dönüşür. Bu dönüşüm,

insan olma ve kendi sınıfının bilinçli kavgacısı olmayı sağlayan ruhsal etkeni yaratır. Bu etken, acılarla, umutlarla, yenilgilerle, utkularla, dirençlerle, ezilmişliklerle, kavgalarla, yüreklerle, kinlerle, türkülerle, destanlarla, ağıtlarla, şiirlerle dolu bir halkaydın duyarlığının anlatımı olarak halkımızın yükselen savaşımında bileyi görevini üstlenir.

Ülkemizin uzun yıllara dayalı devrimci birikimi, son yıllarda olanları dolduran bir güç durumuna gelirken halkımız devrimci kültürünü yaratma sürecini de hızlandırmaktadır. Bu hızlı oluşuna gidişte «Halkımızın manevi zenginliği, maddi zenginliğinden daha az önemli değildir. Ne maddi üretim alanında ne de ideolojik alanda, yarını düşünmeden binler gibi yaşayamayız.»

Uzun, yorucu ve kahırlı bir savaşımın aydınlık geleceğini hazırlama kavgasında «değişmeyi reddeden ve halkın gittikçe artan ihtiyaçlarını karşılayamayan sanat ve kültür emekçileri çok geçmeden halkın güvenini yitireceklerdir.» Bu görevi geniş halk kitlelerine götürme görevini üstlenmiş sanatçılar, görevlerini yerine getirdiği oran-

da devrimin kıvılcımları olmakta devam edecektir.

Dünya halklarının her türlü gericiliğe karşı savaşları, silahın yanında türküyle besleniyor. Destanlaşan kitle savaşları türkde, şiirde, resimde kalıcı bir anlama bürünüyor. Yaşamın akımlarına uyan bir sanatın görkemli yapısı, bilincin utku alanlarını genişletiyor. Bu alanlarda tüm ülkelerin işçileri ve ezilen halkları aynı bayrağı daha yükseğe kaldırmak için safları sıklaştırıyor.

Alanlara sığmayan şiirler, ağıtlar, türküler, işçilerle, köylülerle, gençlerle, aydınlarla tüm insanlığın sosyalizm amacını daha bir çelikleştiriyor; alçakların, hainlerin, zalimlerin korku çemberini genişletiyor. Bu çemberde yüreklerine korku sinmiş olan tüm gericiler ve halk düşmanları yakınlaşan ölümlerini görüyor, bu nedenle de daha da azgınlaşıyor, saldırgan oluyorlar; eli kanlı faşizm cenderesinde halkı boğmaya çalışıyorlar. «Proletarya devriminden ölüme korkan faşizm, kültüre saldırmakta, insanlığı tarihin en barbar ve karanlık çağlarına geri döndürmeye çalışmakta, en bü-

yük dehaların yarattığı eserleri vahşice yok etmektedir.»

Bilinçli sınıf kavgasının birleşen bireyleri örgütlü yığınlar durumuna gelirken, bu bilinç birliği egemenleri, sınıf düşmanlarını, hainleri, alçakları korkutmaktadır. Bu birliğe hizmet eden herşeye karşı çıkarlar, birliği sağlayan yolun ivmesini hazırlayan bir unsur olan kitaplara da karşı çıkmaları bundandır, onulmaz korkularındandır.

Halkın yarattığı tüm değerler devrimcilerin olmalıdır ve bizim bu değerlerin dışında hareket edeceğimiz başka bir şeyimiz yoktur. «Halkın kaderine uzak bir sanata» hayır derken, kalemini sermayeye satmış olan burjuva sanatının ünlü kişilerini lânetliyoruz.

«Kitle içindeki insanların sağlam sesine kulak» vererek, «onların ruh durumlarını ve fikirlerini hesaba katarak» devrimci savaşımın gerçekleşeceğini, devrimcilerden daha iyi kimse bilemez.

Devrimci deyişlerimiz göğe yükselirken sınıf kininin ateşinde yeni bir coşkuyu, «Devrimin Şiiri»ni yaratmak gerekiyor.

Toprağımızdan, insanımızdan, tüm dün-

ya halklarına uzanan ellerimiz ve bilincimizin sesini bu küçük kitapta birleştirmeye çalıştık. Halkımızın sesini tüm dünya halklarıyla ortaklaştırmak istedik. Türkiye devrimci hareketinin yapısal sorunlarının tartışması içine girecek bir anlayışla değil, devrimci savaşım sürecinin genel izlerini sanatsal verilerle, —özellikle şiir alanında— bütünselliği kavrayacak ve yaşananları devrimci duyarlılıkla sunacak bir yapıt gerçekleştirmeyi amaçladık.

Ölenlerden, kalanlara; kalanlardan, geleceklere gelişen bu ürünler; yaratılanların ancak bir bölümüdür. Olanaklar içinde faşizme, emperyalizme, sömürüye ve her türden gericililiğe karşı bir silah olacak bölümü oluşturmayı hedefledik.

Türkülerimizden selâm düşenlere

Şiirlerimizden selâm geleceğe.

Deyişlerimizden selâm tüm dünya halklarına

Selâm yarını kuracaklara, yaratanlara.

**OZAN DOLU ANADOLU
YAYINLARI**

MERHABA DEDİLER

Deyişler

Ağıtlar

Türküler

SELÂM OLSUN DÖRT BİR YANA
MERHABA
AKAN KANA DÜŞEN CANA
MERHABA
HESAP SORULACAK GÜNE
MERHABA
TÜRKÜLER SÖYLEYEN DİLLER
MERHABA.

MERHABA

Dünyanın ucunda bir gül açılmış
Efil efil esen yele merhaba
Karanlığın sonu bir ulu şafak
Sarp kayadan geçen yollar merhaba.

Gün be gün yüreğim ulu yalımda
Engel tuzak kurmuş bekler yolumda
Zulümlerde işkencede ölümdede
Bükülmeyen güce kola merhaba.

Acıda kahırda çekmiş geliyor
Güneşten boşanmış kopmuş geliyor
Bir ışık selidir sökmüş geliyor
Nazım usta, coşkun seller merhaba

Alınacak Anadolunun öcü
Yerde kalmıyacak çekilen acı
Açıldı geliyor şafağın ucu
Şu doğdu doğacak güne merhaba.

Selam olsun dört bir yana merhaba
Akan kana düşen cana merhaba
Hesap sorulacak güne merhaba
Türküler söyleyen diller merhaba.

Zülfü Livaneli

DERT BENİ

Alçakta yüksekte yatan erenler
Yetişip imdada aldı dert beni
Başım alıp hangi yere gideyim
Gittiğim yerlerde buldu dert beni.

Oturup benimle ibadet kıldı
Yalan söyledi de yüzüme güldü
Yalın kılıç olup üstüme geldi
Çaldı bölük bölük böldü dert beni.

Üstümüzden gelen boran kış gibi
Sabahın seherinde hayal düş gibi
Yavru şahin pençesinde kuş gibi
Çığırtı çığırtı aldı dert beni.

Abdal Pir Sultan'ım yürek hastadır
Kimseye diyemem gönlüm yastadır
Bilmem deli oldu bilmem ustadır
Şöyle bir sevdaya saldı dert beni.

Pir Sultan Abdal

KOZANOĞLU

Çıktım Kozanın dağına
Karı dizleyi dizleyi
Yaralarım göz göz oldu
Cerrah gözleyi gözleyi.

Odasında terzi işler
Küheylanı yeri dişler
Ünü büyük koç Kozanoğlum
Kürk giydirir at bağışlar.

Hele Kozana Kozana
Kozana destan yazana
Kurban olayım olayım
Küsüp de dağda gezene.

Karalı yağlık karası
Adana Kozan arası
Ben öpmeye kıyamazdım
Ağ döşü süngü yarası.

Hezerine üzerine
Işık yağmış mezerine
Kalk gidelim Koç Kozanoğlum
Bin kıratın üzerine.

Kozanoğlu'nun Kızkardeşi Karakız
Hatun'un yaktığı ağıttır.

GÖRÜNÜR

Çıktım yücesine seyran eyledim
Cebel önü çayır çimen görünür
Bir firkat bastı da coştum ağladım
Al yeşil bahçeli Kaman görünür.

Şaştım Allahım da ben gene şaştım
Seyrettim Akdağı Bozoka düştüm
Yozgatın üstüne bir ateş saçtım
Yanar oylum oylum duman görünür.

Gönül arzuladı Niğdeyi Boru
Gün günden artmada yiğidin zarı
Çifte bedestenli koca Kayseri
Erciyes karşıda yaman görünür.

Dadaloğlum der de zatıdan zatı
Çekin eğerleyin gökçe kır atı
Göçmek değil bizim elin muradı
Ak yare gitmemiz güman görünür.

Dadaloğlu

«Kapitalist üretim, kafa emeğinin bazı dallarına, sözgelimi şiir ve sanata düşmandır.»

K. MARKS

«Söz, basın, toplanma, örgütlenme, siyasi düşünme ve dini inanç ve kişisel özgürlükler, halkın en önemli özgürlükleridir.»

«Bizim istediğimiz, siyasetle sanatın birliği, öz ile biçimin birliği, devrimci siyasi öz ile mümkün en yetkin sanat biçiminin birliğidir.»

17/2

MAPUSANE TÜRKÜSÜ

Başın öne eğilmesin
Aldırma gönül aldırma
Ağladığın duyulmasın
Aldırma gönül aldırma.

Dışarda azgın dalgalar
Gelir duvarları yalar
Seni bu sesler oyalar
Aldırma gönül aldırma.

Dertlerin kalkınca şaha
Bir sitem yolla Allaha
Görecek günler var daha
Aldırma gönül aldırma.

Görmek istersen denizi
Yukarıya çevir yüzü
Deniz gibidir gökyüzü
Aldırma gönül aldırma.

Kurşun ata ata biter
Yollar gide gide biter
Ceza yata yata biter
Aldırma gönül aldırma.

Sabahattin Ali

HAPİSHANE ŞARKISI III

Burda çiçekler açmıyor,
Kuşlar süzülüp uçmuyor,
Yıldızlar ışık saçmıyor,
Geçmiyor günler, geçmiyor.

Avluda volta vururum;
Kâh düşünür, otururum,
Türlü hayaller görürüm;
Geçmiyor günler, geçmiyor.

Gönülde eski sevdalar,
Gözümde dereler, bağlar,
Aynada hayalim ağlar,
Geçmiyor günler, geçmiyor.

Dışarda mevsim baharmış,
Gezip dolaşanlar varmış,
Günler su gibi akarmış...
Geçmiyor günler, geçmiyor.

Yanımda yatan yabancı,
Her söz zehir gibi acı,
Bütün dertlerin en gücü,
Geçmiyor günler, geçmiyor.

Sabahattin Ali

1933

GURBET HAPİSHANESİ

Düşünme, gününü doldur
Gurbet hapishanesinde;
Günler yıllara bedeldir
Gurbet hapishanesinde.

Bahtım dağları aşırđı.
Yâdelde dama düşürdü.
Yine gözlerim yaşardı
Gurbet hapishanesinde.

Akşam gökler bulutlanır,
Demir kapılar kitlenir
Gönül her derde katlanır
Gurbet hapishanesinde.

Halini bilen bulunmaz
Yüzüne gülen bulunmaz
Kapıya gelen bulunmaz
Gurbet hapishanesinde.

Geniş ol, göklere bakın,
Çıkacağın günler yakın...
Yâr, beni unutma sakın
Gurbet hapishanesinde.

Sabahattin Ali

1933

Sanatın görevi, hayat hakkında bilgi vermenin yanı sıra, insanlara toplumsal olayları doğru bir şekilde değerlendirmeyi öğretmektir.

ÇERNİŞEVSKI

Hayat, edebiyatın ölçülerine değil, edebiyat hayatın akımlarına uyar.

DOBROLYUBOV

Gizemciliğin ve softalığın alıp yürümesi, pornografi merakı burjuva kültürünün çöküşünün ve yozlaşmasının belirleyici özellikleridir. Kalemimi sermayeye satmış olan burjuva edebiyatının «ünlü kişileri», artık hırsızlar, ajanlar, orospular ve serserilerdir.

A. A. JDANOV

Sanat kendisini halkın kaderinden uzak tutamaz.

A. A. JDANOV

SABAHIN SAHİBİ VAR

Şişli meydanında üç kız
Biri Çiğdem biri Nergis
Vuruldu lar güpegündüz
Sorarlar bir gün sorarlar

Sabahın bir sahibi var
Sorarlar bir gün sorarlar
Biter bu dertler acılar
Sorarlar bir gün sararlar

Bin dokuz yüz yetmiş yedi
Unutulmaz yılın adı
Bir Mayıs bayramı idi
Sorarlar bir gün sorarlar

Sabahın bir sahibi var
Sorarlar bir gün sorarlar
Biter bu dertler acılar
Sorarlar bir gün sararlar

Beş yüz bin emekçi vardık
Taksim meydanına girdik
Öyle bir İstanbul gördük
Sorarlar bir gün sorarlar

Sabahın bir sahibi var
Sorarlar bir gün sorarlar
Biter bu dertler acılar
Sararlar bir gün sararlar

Al gözlerim seyir eyle
Birin bırak birin söyle
Bu yer yüzü ilk kez böyle
Bir İstanbul görüyordu
Kucaklayıp sarıyordu

Ruhi Su

BAVO BAVE

Bu nasıl İstanbul zindan içinde
Kayboluverdi gecem gündüzüm
Bu nasıl İstanbul zindan içinde
Bavo bave...

Yattığımız yerde güller bitecek
Gün ışıyıp gelir sabret, bu bizim
Yattığımız yerde güller bitecek
Bavo bave...

Ruhi Su

Bizim ile uğradı mı yolunuz
Halimiz benziyor hallerinize
Ne güzel de şirin şirin söylüyor
Kurban olanı tatlı dillerinize

Ruhi Su

ATASÖZÜ

Dinleyin arkadaşlar
Bir atasözümüz var
Biri yer biri bakar
Kıyamet ondan kopar

Kıyamet dedikleri
Ha koptu ha kopacak
Yoksuldan halktan yana
Bir dünya kurulacak

Görmüşler ileriye
Atalarımız demek
Herkes için yeter dünya
Herkes için yeter ekmek

Ruhi Su

BU KAVGA HALKIN KAVGASI

Annem beni yetiştirdi
Halkı uyandır dedi
Halk olmadan bir şey olmaz
Halkı uyandır dedi

Bu kavga halkın kavgası
Halkı uyandır dedi
Yoksul halkı emekçiyi
Kaldır uyandır dedi

Uyandır ki uymasın o
Hainin iğvasına
Sahip olsun hem kendine
Hem kendi davasına

Bu kavga halkın kavgası
Halkı uyandır dedi
Yoksul halkı emekçiyi
Kaldır uyandır dedi

Ruhi Su

KALKIN AYAĞA KALKIN

Ellerinde pankartlar
Gidiyor bu çocuklar
Kalkın ayağa kalkın
Gidiyor bu çocuklar

Bu pazar kanlı pazar
Dert yazar derman yazar
Kalkın ayağa kalkın
Gidiyor bu çocuklar

Bu meydan kanlı meydan
Ok fırladı çıktı yaydan
Kalkın ayağa kalkın
Biz şehirden siz köyden

Ruhi Su

MAHSUSMAHAL

Mahsusmahal derler kalırımı zindanda
Kalırım, kalırım dostlar yandadır
İk'elleri kızıl kandadır kanda
Ölürüm ölürüm kardeş aklım sendedir

Artar eksilmeyiz zindanlarında
Kolay değil derdin ucu derinde
Kumhan ırmağında kara burun'da
Bulurum bulurum kardeş öfkem kindadır

Dirliğim düzenim dermanım canım
Solum sol tarafım imanım dinim
Benim beyaz unum ak güvercinim
Bilirim Bilirim kardeş gelen gündedir

Ruhi Su

NEREYE PAYIDAR

Nereye payidar nereye
Yokuş bayır demesen de
Dere tepe düz gitsen de
Çıkmaz bu yol bir yere

Nereye payidar nereye
Bir gün gelip evlensen de
Kurtulmayı düşlesen de
Çıkmaz bu yol bir yere

Nereye payidar nereye
Şefle iyi geçinsen de
Bugün için sevilsen de
Çıkmaz bu yol bir yere

Nereye payidar nereye
Sizinkiler direnişte
Bir sen yoksun içlerinde
Çıkmaz bu yol bir yere

Nereye payidar nereye
Gönlün yoksa ezilmeye
Sen de katıl direnişe
İşçilerle elele...

Çiğdem Talu

DİRENİŞ TÜRKÜSÜ

Yağdı yağmur, bitti başak
Selâm olsun tüm köylere
Hele hele, hele hele
Kara saban sürenlere

Geldi vakit gün doğacak
Selâm olsun tüm illere
Hele hele, hele hele
Örgütlenen işçilere

Çaldı saat söktü şafak
Selâm olsun hepimize
Hele hele, hele hele
Grevdeki kardeşlere.

Çiğdem Talu

KASA ŞARKISI

Kasa derler adına bir garip kutu
Kutu değil mübarek sanki bir kuyu
Yüzler, binler, onbinler doyurmaz onu
Nerden gelir dersin bu çeşmenin suyu?

Sen, ben, o olmamasaydık, çalışmasaydık
Runcu malı, doğru yuratasaydık
Çöz nuru, alın leri akıtmayasaydık
Akar mıydı acaba çeşmenin suyu?

Sen, ben, o koşmasaydık, yorulmasaydık
Bir lokmayla yetinip yaşamasaydık
Otlar yerken, bizler aç dolaşmasaydık
Döner miydi acaba kasanın kolu?

Kusalar dolsun diye çırpınanda biz
Kasalar doysun diye tükenende biz
Kasa kâr yazsın diye öldü kimimiz
Yeter artık bitsin bu emek soygunu.

Çiğdem Talu

KASA CAN ÇEKİŞİYOR

Baskıydı, işkenceydi
Bir işe yaramadı
Dışarıdan yardım geldi
Onu kurtaramadı

Bugün öyle bir gün ki
Ey insan kasapları
Hakkı yenenler şimdi
Tutuyor hesapları

Yılların geleneği
Bizlere sökmeyecek
Hiç kimsenin emeği
Kasaya girmeyecek

Dinle bak çatırdıyor
Çatladı çatlayacak
Kasa can çekişiyor
Gücü yok dayanacak

Çiğdem Talu

TURAN EMEKSİZ

Bir yürüyüş eylediler sabahtan
İlgıt ılgıt kan gider loy loy!
Dayan dizlerim dayan!
Ağla gözlerim ağla!
Namlu puşt olmuş, at ayağı puşt.
Yine düşman elindeydi vatan

Bir oğul çıktı Malatya'dan:
Anası Yılmaz çağırırdı
Haram süt emmemişti anadan.
Ve Beyazıt derler bir büyük alan

Tank paletleriydi alanda dönen
Kusan namlulardı, kalles ölümçül
Ve vuran ve kıran ve haykıran
Malatyalı şöyle baktı bir
Ana baba günüydü herhal
Her yönde toz duman!

Vay anam vay!
Bu belâlı başınan
Kime ne diyem
Nerelere gidem
Ya derdime derman
Ya katlime ferman!

Başı daralınca Yılmaz'ın
Baktı atacak taşı yoktu
Baktı eli durmuş, ayağı durmuştu
Vurulmuştu.
Çıkardı yüreğini kan içinde
Çarptı kötünün kafasına
Hay bu nasıl devran?

28

Nisandı
Yavri
Hey!
Ham
Meyveyi
Kopardılar
Dalından

Enver Gökçe

BİR MİLLİ KURTULUŞ TÜRKÜSÜ

Zalım

Hemi de kötü dinli gavur

Nasıl da bağdaş kurmuş toprağıma

Gülümü harmanımı savurur.

Vur

Kara yeğenim vur.

Kara gözlerini sevdiğim oğlan

Bize oldu olan,

Bize oldu olan.

Topla Antep'i, çukurova'yı

İzmir'i, urfa'yı, konya'yı

Haydi ha.

Ne durursun munzur.

Engini de deli gönül Engini

Kutlayalım şol kurtuluş cengini

Hayını,

Kompradoru, pezevengini

Vur

Kara yeğenim vur.

Enver Gökçe

HASRETİNDEN PRANGALAR ESKİTTİM

Seni, anlatabilmek seni.
İyi çocuklara, kahramanlara.
Seni, anlatabilmek seni,
Namussuza, haldan bilmez,
Kahpe yalana.

Ard-arda kaç zemheri,
Kurt uyur, kuş uyur, zindan uyurdu.
Dışarda gürül-gürül akan bir Dünya...
Bir ben uyumadım,
Kaç leylim bahar,
Hasretinden prangalar eskittim.
Saçlarına kan gülleri takayım
Bir o yana,
Bir bu yana...

Seni, bağırabilsem seni,
Dipsiz kuyulara,
Akan yıldıza,
Bir kibrit çöpüne varana,
Okyunusun en ıssız dalgasına
Düşmüş bir kibrit çöpüne.

Yitirmiş tılsımını ilk sevmelerin,
Yitirmiş öpücükleri,
Payı yok apansız inen akşamdan,
Bir kadeh, bir cigara, dalıp gidene,
Seni, anlatabilsem seni...
Yokluğun, cehennemin öbür adıdır
Üşüyorum, kapa gözlerini...

Ahmed Arif

TERKETMEDİ SEVDAN BENİ

Terketmedi sevdan beni,
Aç kaldım, susuz kaldım,
Hayın karanlıktı gece,
Can garip, can suskun,
Can paramparça...
Ve ellerim, kelepçede.
Tütünsüz, uykusuz kaldım,
Terketmedi sevdan beni...

Ahmed Arif

BİR ASKER TÜRKÜSÜ

Yürüdü Tren de yolda eğlenmez
Derdim çoktur memlekete söylenmez
Tükendi cephanem geriden gelmez
Teskeremden evvel vurdular beni
Sılama hasret koydular beni

Aziz Abdal Dağı ordugâh yeri
Bir haftalık tayın yenmiyor kuru
Hasretli kaldık koca kayseri
Teskeremden evvel vurdular beni
Sılama hasret koydular beni

Ağır makinalı da tepeden inmez
Tarıyor ormanı kimse görünmez
Verilen parolalar aklıma gelmez
Gözüm göre göre vurdular beni
Sılama hasret koydular beni

YARATAN BİZLERİ İNSAN YARATTI

Yaratan bizleri insan yarattı
Muhabbet insana, cana muhabbet
Cümle mahlûkatın üstünde tuttu
Muhabbet insana, cana muhabbet

Ne mutlu ki bize insan olmuşuz
İnsan sevgisini gerçek bilmişiz
İnsanın dalında açıp gülmüşüz
Muhabbet insana, cana muhabbet

İnsan olan insan gelsin beriye
Kimi kara, kimi çalar sarıya
Aslolan hayattır, bakma deriye
Muhabbet insana, cana muhabbet

Ne mutlu ki bize insan olmuşuz
İnsan sevgisini gerçek bilmişiz
İnsanın dalında açıp gülmüşüz
Muhabbet insana, cana muhabbet

Ruhi Su

HAPİSTEN ÇIKTIKTAN SONRA

1 — UYANIŞ

Uyandın.

Nerdesin?

Evinde.

Alışmadın hâlâ

Uyanır - uyanmaz

Evinde olmaya.

On üç yıl hapiste kalmanın

Sersemliklerinden biri de bu.

Yanında yatan kim?

Yalnızlık değil, karın.

Uyuyor melekler gibi mışıl mışıl.

Yaraştı hatuna gebelik.

Saat kaç?

Sekiz.

Demek akşama kadar emniyettesiniz.

Çünkü teamüldendir

Polis ev basmaz güpegündüz.

Nazım Hikmet

2 — AKŞAM GEZİNTİSİ

Hapisten çıkmışın

Çıkar çıkmaz da

Gebe koymuşun ~~karını~~,

Takmışın koluna

Geziyorsun akşamüstü mahallede.

Karnı burnunda hatunun.

Nazlı nazlı taşıyor mukaddes yükünü.

Sen saygılı ve kibirlisin.

Hava serin.

Üşümüş bebek elleri gibi bir serinlik.

Avuçlarına alıp onu

Isıtasın gelir.

Mahallenin kedileri kasabın kapısında

Ve üst katta kıvırcık karısı

Yerleştirmiş pencerenin pervazına

memelerini

Akşamı seyrediyor.

Alaca aydınlık, tertemiz gökyüzü,

Duruyor orta yerinde çoban yıldızı

Bir bardak su gibi pırıl pırıl.

Bu yıl uzunca sürdü pastırma yazı,

Dut ağaçları sarardıysa da,

İncirler hâlâ yeşil.

Mürettip Refikle sütçü Yorginin ortanca
kızı

Çıkılmışlar akşam piyasasına,
Parmakları birbirine dolanmış.
Bakkal Karabetin ışıkları yanmış.
Affetmedi bu Ermeni vatandaş
Kürt dağlarında babasının kesilmesini.
Fakat seviyor seni,
Çünkü sen de affetmedin
Bu karayı sürenleri Türk Halkının
alnına.

Mahallenin veremleri, yataklara düşenler,
Bakıyor camların arkasından.
Çamaşırcı Huriyenin işsiz oğlu.
Omuzlarında keder,
Kahveye gidiyor.
Ajans haberlerini okuyor radyosu Rahmi
Beylerin:

Uzak Asya'da bir memleket,
Sarı ay yüzlü insanlar
Beyaz bir ejderhayla dövüşmekteler.
Oraya gönderildi seninkilerden
Dört bin beş yüz tane Memet,
Kardeşlerini katletmeye.
Kızarıyor yüzün
Öfkeden ve utançtan
Ve umumiyetle filan değil,

Sırf sana ait

Ve eli kolu bağlı bir hüzn.

Karını arkadan itip yere yuvarlamışlar da

Düşürmüş gibi çocuğunu,

Yahut yine hapisteymişin de

Karakolda yine dövdürölüyormuş gibi

Köylü jandarmalara köylüler.

Ansızın bastırdı gece

Bitti akşam gezintisi.

Bir polis cipi saptı sizin sokağa,

Karın fısıldadı:

— Bizim eve mi?

Nazım Hikmet

3 — GECENİN SAAT BİRİ

Masanın örtüsü mavi basma,
Üstünde yalansız, güleryüzlü, cesur,
Kitaplarımız durur.
Esirlikten dönmüşüm, anacığım,
Kendi memleketimde düşman
kalesinden.

Gecenin saat biri,
Lambayı söndürmedik.
Yanımda karım yatar,
Karım beş aylık gebeliğinde,
Etim etine değende,
Elimi karnına koyanda
 Bebek kıpır kıpır kıpırdar.
Dalda yaprak,
 Suda balık,
 Rahimde insan yavrusu,
Yavrum.
Yavrumun pembe yünden zıbını,
Anası ördü.
Bedeni benim karışımla bir karış,
 Kolları şu kadarcık.

Yavrum,
Kız olursa tepeden tırnağa anasına benzesin
istiyorum,
Oğlan olursa boyu posu bana
Kız olursa elâ elâ baksın
Oğlan olursa maviş maviş.
Yavrum,
Kız olsun, oğlan olsun,
Kaç yaşında olursa olsun,
Yavrum düşmesin istiyorum hapislere
Güzelden, haklıdan, barıştan yana diye.
Fakat malûm,
Kızım yahut oğlum,
Gecikirse suların ışıması
Dövüşeceksin
Ve hattâ...
Yani haylıca müşkül bir zanaatmış bizde
bugün babalık zanaatı da.

Gecenin saat biri.
Lambayı söndürmedik.
Belki yarım saat sonra, belki sabaha karşı
Gene basılabilir evim,
Beni alıp götürürler,
 Kitaplarımızla beraber.
Yanımda birinci şubeninkiler
 Dönüp bakarım:
Durur kapıda karım
 Eşiğin üzerinde,
Uçar entarisi sabah rüzgârında.
Yükü ağır karnında
 Bebek kıpır kıpır kıpırdar.

Nazım Hikmet

4 — DOĞUM

Anası bir oğlancık doğurdu bana
Kaşsız sarı bir oğlan,
Masmavi kundağında yatan
Bir nur topu, üç kilo ağırlığında.
Benim oğlan

Dünyaya geldiği zaman,
Çocuklar doğdu Korede,
Sarı ayçiçeğine benziyorlardı.
Makartır kesti onları,
Gittiler ana sütüne bile doyamadan.
Benim oğlan

Dünyaya geldiği zaman,
Çocuklar doğdu Yunan zindanlarında,
Babaları kurşuna dizilmiş.
Bu dünyada ilk görülecek şey diye
Demir parmaklığı gördüler.

Benim oğlan

Dünyaya geldiği zaman
Çocuklar doğdu Anadolu'da
Mavi gözlü, elâ gözlü, kara gözlü bebelерdi.
Bitlendiler doğar doğmaz,
Kimbilir kaç sağ kalır mucize kabilinden,

Benim oğlan

Benim yaşıma bastığı zaman,
Ben bu dünyada olmayacağım,
Ama harikulâde bir beşik olacak dünya,
Siyah,

Beyaz,

Sarı

Bütün çocukları da

Sallayan

Mavi atlas döşekli bir beşik.

1950

Nazım Hikmet

KARIMA MEKTUP

33, XI/11
Bursa
Hapishane

KARIMA MEKTUP

Bir tanem,
Son mektubunda,
«Başım sızlıyor,
Yüreğim sersem!»
Diyorsun.
«Seni asarlarsa
Seni kaybedersem»
Diyorsun;
«Yaşıyamam!»
Yaşarsın karıcığım
Kara bir duman gibi dağılır hâtıram
rüzgârda;
Yaşarsın, kalbimin kızıl saçlı bacısı,
En fazla bir yıl sürer
Yirminci asırlılarda
Ölüm acısı.
Ölüm,
Bir ipte sallanan bir ölü.

Bu ölüme bir türlü
Razı olmuyor gönlüm.
Fakat,
Emin ol ki sevgili;
Zavallı bir çingenenin
Kıllı, siyah bir örümceğe benzeyen eli
Geçirecekse eğer
İpi boğazıma,
Mavi gözlerimde korkuyu görmek için
Boşuna bakacaklar
Nâzıma!

Ben,
Alaca karanlığında son sabahımın
Dostlarımı ve seni göreceğim,
Ve yalnız
Yarı kalmış bir türkünün acısını
Toprağa götüreceğim...
Karım benim,
İyi yürekli,
Altın renkli,
Gözleri baldan tatlı arım benim;
Ne diye yazdım sana
İstendiğini idâmımın,
Daha dava ilk adımında
Ve bir şalgam gibi koparmıyorlar henüz,
Kellesini adamın.

Haydi bunlara boş ver.
Bunlar uzak ihtimâl.
Paran varsə eğer
 Bana fanilâ bir don al,
Tuttu bacağımın siyatik ağrısı.
Ve unutma ki
Daima iyi şeyler düşünmeli
 Bir mahpusun karısı.

1933
Nazım Hikmet

VURULACAKTIR

Uyanmış halkımı uyutamazsın
Mazlumların hakkı sorulacaktır
Ağlayan yetimi avutamazsın
Yarasına merhem sürülecektir

Arada ezilen işçidir işçi
Bizi tutsak eden sömürgeci fitçi
Ya nurcu ya yobaz ya da bir ırkçı
Bunların başına vurulacaktır

İçten bir köstebek, dıştan bir yılan
Kemiğimiz kemiren kanımız alan
Yurtta soygun vardır, talandır talan
Haydutların cürmü verilecektir

Gittikçe körleşir insanlık izi
Tarihte meşhurdur Ata'nın sözü
Sizlere efendi gösterdi bizi
Köylünün davası görülecektir

Anayasa eşitliktir, hani hak?
Milletin bağrından çıkan aha bak
Sanma ki bu millet enayi, ahmak
Halka vuranlara vurulacaktır

Âşık Hasan DEVRANİ

DEVİRAN AÇIKGÖZLERİNDİR

İşçimiz köylümüz memur çalışsın,
Yatın açığözler devran sizindir.
Vatandaşlar hazır etsin lokmayı,
Yutun açığözler devran sizindir.

Hiç bakmayın aşsız işsiz kalana,
Devam edin bozuk düzen plana,
Ne de olsa alıştınız yalana,
Satın açığözler devran sizindir.

Kimi çiftlik kurmuş kimisi yalı,
Boynunuza binsin halkın vebalı,
Bizde şeker yokken siz yağa balı,
Katın açığözler devran sizindir.

Aldattınız fakir olan kulları,
Kapattınız çıkar için yolları,
Depolarda esir gibi malları,
Tutun açığözler devran sizindir.

Fakir halkı düşürdünüz tasaya,
Saygınız yok mudur Anayasaya,
«Kes sesini» diye Âşık Musa'ya,
Çatın açığözler devran sizindir...

Şarkışlalı Âşık Musa MERDANOĞLU

Halkımızın manevî zenginliği, maddi zenginliğinden daha az önemli değildir. Ne maddî üretim alanında ne de ideolojik alanda, yarını düşünmeden, binler gibi yaşayamayız...

Değişmeyi reddeden ve halkın gittikçe artan ihtiyaçlarını karşılayamayan sanat ve kültür emekçileri çok geçmeden halkın güvenini yitireceklerdir.

 Dobrolyubov

Kapitalizmin, insanların bilincindeki kalıntılarını yok etmek, burjuvazinin proleterya üzerindeki her türlü etkisine, gevşekliğe, aylaklığa, tembelliğe, küçük burjuva disiplinsizliğine ve bireyciliğine, açgözlülüğe ve kollektif mülkiyet konusundaki sorumluluğa karşı mücadele etmek demektir

A. A. Jdanov

TÜRKİYE
ÜZERİNE
DEDİLER

EY TÜRKİYE'NİN MAZLUM İŞÇİ VE
KÖYLÜLERİ!

EVVELAHİR BİR ŞEYİ HATIRINDAN

ÇIKARMA!

AVRUPA VE TÜRKİYE'DEKİ BÜTÜN SER-
MAYEDARLAR, ZENGİNLER, PAŞALAR,
AĞALAR, PARAZ VE MUTAASSIP MOL-
LALAR, BÜYÜK ZABİTLER TÜRKİYE'DE
HÜKMETTİNÇE SERMAYE VE PARA ESİR-
LİĞİ ORTADAN KALKMAZ VE İŞÇİ KÖY-
LÜ HAKKI KENDİ DEVLET HAKİMİYETİ-
NE NAİL OLAMAZ.

HAYDİ İELNE SİLAHI BALAN BÜTÜN
DÜNYA FAKİR VE MAZLUM İŞÇİLERİ
NİN BAŞLADIKLARI SOSYALİZM CİHA-
DINDA, İLERİ SAFLARA YOLLAN

Muhammed Ali
Mustafa SUPHİ

SENİ DÜŞÜNÜYORUM

Türkiye Komünist Partisi,

T.K.P'em benim,

Seni düşünüyorum.

Sen dünümüz, bugünümüz, yarınımızsın,

En ince hünerimizsin.

Sen aklımız, yüreğimiz ve yumruğumuzsun.

Dünyada bir anılır şanlı soyun var.

Sen küçük kardeşisin V.K.P. (B) nin.

Sen bana bugün

Mübarek alnındaki yara yerinle

Ve işçi bileklerinde zincir izleriyle göründün,

Yürüyorsun dimdik, pırıl pırıl.

Ömrümde yalnız seninle

Ve senin safında olmakla övündüm.

Bacıminkiler gibi gök gözlü şehrim,

İstanbulum,

Seni düşünüyorum.

Oturmuşun deniz kıyısına,
Bakıyorsun limana giren Amerikan
zırhlısına.

Hastasın, açsın, öfkeliisin.
O da bakıyor sana,
Hem de nasıl,
Efendinmiş,
Patronunmuş,
Sahibinmiş gibi itoğlu it.

Bozkırda tarlalar sizi düşünüyorum.
Belki karasapanla sürülürdünüz,
Kavruk olurdu ekininiz,
Kavruktu mavruktu, buğday idi ya,
Amerikan şimdi beton döktü oraya,
Ölüme uçak alanı yapmış sizi.

Uzun uzun şoseler sizi düşünüyorum.
Üstünüzden kervan geçmez, kuş uçmaz,
Ölmeğe, öldürmeğe gidilir yalnız.

Seni düşünüyorum tornacı Rahmi.
Belki bu sabah basıldı evin,
Belki şimdi birinci şubedesin,
Kolların kelepçeli arkadan,
Kan içinde yüzün gözün.

Biliyorum söyletemezler:

«Barış yolu» dergisini kimden alıp
dağıttığını.

Seni düşünüyorum Hasan oğlu Hüseyin.
Mangalardan, birinin bilmen kaçınıcı eri
Selâm vermedin diye, çipil Teğmen,

Basıyor tokadı sana.

Sen sımsıkı duruyorsun,

Yüzünde beş parmağın yeri.

Biliyorum, Hasan oğlu Hüseyin

Kaçacaksın,

Katletmeye gitmeyeceksin

Korede kardeşlerini.

Seni düşünüyorum Hatçe kadın.

İnsandan çok arık toprağa benziyorsun,

Hayır, topraksızlığa.

Beş çocuk doğurdun, üçü öldü.

Fakir köy halkını peşine taktın,

Gidiyorsun zaptetmeye

Süngülerin ardındaki bey toprağını.

Üniversiteli kız seni düşünüyorum.

İçerdesin bir yıldır,

En az üç yıl verecekler.

Bana bir şiirimi okumuştun,

Sesin kulağımda, hâlâ.

Seni düşünüyorum sayacı İsmail usta.
Marşal emretti, açıldı gümrük kapıları,
Sen dükkânın kapısını kapattın,
Zarf, kâat sattın

Galatasarayda, postanenin orda.
Dilendin sonra,

Sonra öldün veremden
Ev halkıyla beraber.

Seni düşünüyorum anne,
Büsbütün perde indi mi gözlerine?
Karanlıkta mısın?

Karıcığım seni düşünüyorum.
Sütün kesildi mi büsbütün,
Emziremiyor musun artık tosunumu
Memedimi?

Ev kirasını bu ay verebildin mi?
Ben aklında mıyım?

Mavi bulutlar geçiyor altın kubbelerin
üzerinden,

Kırmızı bacaların,
Beyaz kulelerin üzerinden mavi bulutlar
geçiyor.

Bakıyorum Moskovanın pencerelerinden
birinden

Seni düşünüyorum memleketim,
Memleketim, Türkiyem seni
düşünüyorum

Zaten bir dakika çıktığın yok aklımdan,
Hasretin dayanılır gibi değil

Moskovada yaşamamanın saadeti olmasa,
Burda herkes sormasa seni benden,
Sovyet insanlarından her gün mektup
gelmeseydi,

Sevmese seni onlar
Benim onları sevdiğim kadar.

Moskova 9.10.1951
Nazım HİKMET

SORGUDA

Gece saat onbir
Sorgudayım
Uykusuz ve yorgunum
Karanlık, sidik kokan
Bir mahzende geçiyor günlerim
Suçluyum Nâzım'ı okumaktan
Emperyalizme karşı olmaktan
Halkımı sevmekten.

Soruyorlar
Söylüyorum budur suçlarım,
Biri bir tokat savuruyor yüzüme
Biri bir tekme
Ama ben devam ediyorum yine
Suçlarımı sayıp dökmeğe

Tarlalarda ekip biçenlerin
Fabrikalarda dokuyanların
Tütün yolunda tükenip gidenlerin
Dostuyum
Düşmanıyım onları sömürenlerin
Ve bilmiyorum ne ad veriyorsunuz
Tüm bunlara?
«Müesses Nizâmı yıkmak mı?»
«Bir sınıfı bir sınıfa düşürmek mi?»

Ama bir şey var biliyorum
Yüzyıllardır değişmemiş bir gerçek
Fakat değişecek

Metin DEMİRTAŞ

KAVGANIN UZAĞINDA

Eskiden daha özgürdü
Daha güzeldi adına gelen
Mektupların adresi
«Halkı isyana teşvikten» yatan biri,
Kapalı Cezaevi, koğuş dokuz
Ya da tecrit hücresi

Şimdiyse,
Hatırlıyor onulmaz bir hüznle
Bırakıp geldiği kentin
Geniş alanlarını
İlk antiemperyalist mücadeleler
İlk gençlik eylemleri...

Sıkılı bir yumruktu hiç olmazsa
Haykıran bir ağızdı.

Şimdi koparsa iplerini
Kaçsa bu ıvır zıvır şeyler limanından
Kaçamıyor,
Çocukları...
Ayağının çiçekten prangaları...

Metin DEMİRTAŞ

DERSİM'İ UNUTMA

Aştı, yeryüzünün kızartısı, günbatımı
rengini...

Akan kandır: oluk oluk bebelerden,
yaşlılardan...

Aştı, dağların uğultusu, gök gürültüsünü...
Döven top mermileridir: göğüsleri, alınları.

Akan kandır; döven top mermileri
O mazlum halkı, o öksüz vatanı...

Derinleştı Lâç deresi, Harçık çayı, Zilan...
Yükseldi Halis dağı, Haydaran, Munzur
Akan kandır, döven top sesleri, mahzun
vatanı..

Aksakallar, ölü canlar, kundak bezleri
İnim inim kan içinde kaynadı;
Günlerce yaraları yaladı zulüm rüzgârı;
Analar yavrular için, yavrular bacılar için
Gökyüzünün yıldızınca ağladı...

Akan kandır, Dersim'i unutma yoldaş;
Bin kat daha akıtılsa, savun nazlı vatanı..

Bımre koletı...
Biji azadı...

Nihat BEHRAM

Edebiyat taraf tutan bir edebiyat olmalıdır. Burjuva adetlerine, patronlara ve tüccarlara bağlı burjuva gazetelerine, «aristokrasinin anarşiciliği»ne, kâr ve kazanç avına muhalif olarak, sosyalist işçi sınıfı **taraf tutan bir edebiyat** prensibini salık vermeli, bu prensibi geliştirmeli ve bunu elden geldiği kadar tam bir şekilde uygulamalıdır.

Kahrolsun taraf tutmayan edebiyatçılar! Kahrolsun edebiyatın üstün insanları! Edebiyat işçi sınıfının genel davasının **bir kısmı**, bütün işçi sınıfının bilinçli bütün öncüleri tarafından hareket ettirilen, bölünmez bir bütün teşkil eden o büyük sosyal-demokrat mekanizmada «küçük bir çark ve küçük bir vida» olmalıdır. Edebiyat Sosyal-Demokrat Partinin teşkilâtlı, metotlu ve birleştirilmiş çalışması içinde bir parça olmalıdır.

V. İ. LENİN

“S” CEZAEVİNDEKİNE

«Her yanım yara ve kan...»

Haberin terü-taze

ve alev alev dirildi içimde:

Bir yıldır, bir çıra değil,

bir domen fırını gibi eritiyorsun

paslanmaz çeliğini sınıf kavgasının

ve de yoğuruyorsun dönmezlik namlusunun
metalini

kızıl, kıpkızıl sıcak kanınla...

Mantığını anlatıyorsun dövüş kavramının

ve de diyalektiğini yazıyorsun ideolojimizin

kara-soğuk taş duvarlarına cezaevinin.

Bunda ne ün arayacaksın, yoldaşım,

ne san ne de şan.

Her yanın yara, her yanın kıpkızıl kan,

Sen ortasında bunun: dip-diri bir bayraksın.

Arkanda biz, sonra bizimkiler, sonra yine
biz

Sen, Memet, Ayşe ve ben oğlumla birlikte
hepimiz.

Her yaranda birer Bandera Rosa

Sakın başını eğme, dik tut onu, dik

İşte kavgamızın şaşmaz mantığı!

İşte o yüce diyalektik.

HÜRLÜĞÜN ÜSTÜNE SÜRDÜLER BENİ

Atım ben başıboş hür soyundan
Al atların kır atların doru atların
Yağız dorudan bir at

Dallar gibi gönenirdim
Bir ses geldi miydi insanlardan
Döğerdi yağız kuyruğum topuklarımı
Bir el değdi miydi doru boynuma

Denize sürselerdi
Hürlüğün üstüne sürdüler beni
Yalçına sürselerdi
Hürlüğün üstüne sürdüler beni
Atım ben
Suçlu bir at

Kalem parmaklarını kırdım
Ön ayaklarımı kırın
Köprücük kemiklerini kırdım
Ard ayaklarımı kırın
Atım ben
Karanlık bir at

Şimdi hür şimdi başıboş elleri yakaladı
yelemden

Badem gözleri bakar gözlerime
Doru boynumu kaldıramam
Atım ben
Çirkin bir at

Atım ben
Al atların kır atların doru atların
Başıboş hür soyundan
Yağız doru
Köle bir at

Çığnedim hürlüğüne ince bileklerini
Vurun beni

Arif DAMAR

KIZILIRMAK'TAN

Birgün çıkıp geldiler anlamsız yüzlerini
gülüşlerini tüketimartıklarını üretimorgan-
larını ve eski külotlarını çikletlerini çu-
kulatalarını getirip bıraktılar tiklerini mi-
miklerini çiğliklerini genç kızların düşle-
rini getirip bıraktılar hergün hergün ye-
niden getirip bıraktılar iplerini oltalarını
konservekutularını süttozlarını soyaları-
nı salemlerini kısırlıkhaplarını madalya-
larını tasmalarını bayraklarını bayrak-
yırtmalarını sövmelerini anamıza bacımı-
za çocuğumuza en çok önem verdiğimiz
şeylerimize üretimorganlarını ve tüke-
timartıklarını kullanarak tanrının ve isa'
nın ve bizimkilerin izniyle atlarını seyis-
lerini çombelerini tıraşlarını ve dişlerini
getirip bıraktılar hergün hergün yeniden
getirip bıraktılar sonra güzel güzel an-
laşmaları sonra güzel güzel sözleşmele-
ri sonra güzel güzel paylaşımları asıl-
mışların ve asılacakların izniyle ve dur-
madan durmadan baltazar bayramlarını -
sonra güzel güzel savaş uçaklarını radar-
ları rampaları atombombalarını denizal-

tı denizüstü birşeylerini bilincaltı bilinc-
üstü herşeylerini piekslerini bitekslerini
bitpazarlarını eroinlerini kokainlerini ge-
tirip bıraktılar hergün hergün yeniden
getirip bıraktılar
ve sonra çekilip gitmediler gemilerine
ve sonra çekilip gitmediler gemilerine
ve sonra çekilip gitmediler gemilerine
ve artık okadar çok şey getirdiler ki
ve artık okadar çok şey getirdiler ki
ve artık okadar çok şey getirdiler ki
bağımsızlığa yer kalmadı ülkemde

Hasan Hüseyin

KIZILIRMAK'TAN

ay doğar bedir bedir

yel eser ılgıt ılgıt

sırıtır sıram sıram elkapıları

elkapıları da kölelik kapıları

kul olur yiğit

ay doğar hilâl hilâl

gün doğar devrim devrim

yıkılır sıram sıram elkapıları

elkapıları da kölelik kapıları

kurtulur yiğit

yeşili çin'den gelir bu kahkahanın

kırmızısı afrika'lardan

ve dünya dünya olur diyorum hey

bekleroğlu

yaşamak yaşamak

gün gelir biz de görürüz yedi rengini

deryaların

gün gelir biz de ölürüz hey bekleroğlu

yaşamak gibi güzel

süzüp süzüp güneşi bereketlerden

çin'den hindistan'dan amerika'dan

taze bir kan gibi dolaşırız biz de bu

yeryüzünü

Hasan Hüseyin

KIZILIRMAK'TAN

...«Elbet bir bildiği var bu Haçaturyan'ın
Bir bildiği vardı elbet Erzurum
Hançerbarı'nın
Arjantin rampalarında uykusuz
çetecilerin
Benim kurtuluş anıtlarımda mermi
yüklü ananın
Lumumba'nın kanının
Kanayan Vietnam'ın
Kurşunlu duvarlara doğan
günlerin
Kalabalık acıların
Bıçakaçmaz ağızların
Bir bildiği vardı elbet
Bir bildiği var
Bir bildiği olacak elbet
Hiç yalan söylemedi kalın çizgilerle
susuşu yoksulluğun
Hiç yalan söylemedi gözlerde zulüm
ve çıplak uykularında zengin düşleri
milyonların hiç yalan söylemedi
Hiç yalan söylemedi bu ozan
Elbet bir bildiği var bu kayguların
Birikip birikip durmadan bir yerlerde

Acıların öfkelerin birikip biryerlerde
Yekinmesi yatanların ve yürümesi
Akması küçüklerin ve katılması
Yıkması birşeylerin yıkılması ve
yapılması

Hiç yalan söylemedi bu ozan
İşte karton kaleleri kapitalizmin
İşte gözün göze düşman olduğu
İşte elin ele düşman
ve işte benim
Yeryüzünde güller gibi açılan
devrimlerin

Kamboçya'da kalkan kamçı
Şaklar Çukurova'da belimde benim
İstanbul'da verilmeyen hak
Durdurur Dakota'nın volanlarını
ve der ki öpüp kaldırdığım ekmek
—Beni böyle yerdenyere çalan şey—
Nevyork'ta bitmişse grev
Ben burda bil ki grev
gözcüsüyümdür

Hasan Hüseyin

1 ARALIK

Bir bilinç sessizliğidir başlayan yeniden
Suskunluğumuz ölümle sevdalı
Haykırıyor gepegenç vücutlar direnişi.

Şişli yeni sabahları taşıyor bağrında
Yetişen umutlardır halkımızın savaş
bahçelerinde

Diriliyor ölümsüz gelecek yeni şafakta
Yiğit kolları kucaklıyor zafer taklarını
Bebeler gelecek üzre dikeyor gözbebeklerini
Daha, daha yüksekte bayrak bugün,
Dorukta.

Şişli nice sabahlar yaşayacak korkusuz
Gepegenç vücutların kızılığında.

Mehmet SALİH

Vatan,
Tek keçisi haczedilmiş Zara'lı Hasan.
Vatan,
Su arkının başında vurulmuş yatan.
Vatan, ağaların sürüleri uğruna
Amasya'nın Akdağ yaylasında
Birbirini boğazlamış iki körpe çoban.
Vatan, milyonlarca topraksız köylü,
Vatan, her yıl sıtmadan ve veremden
Kara yere inen yarım milyon ölü!
Vatan, binbir yamalı giyneği içinde
Taşı toprağı altın şehirlere doğru
Tozlu gurbet yollarına diziliş!
Vatan bir lokma ekmek parasına
On sekiz saat iş.
Vatan, iş bulmak için
Karnının kapısını aylarca mühürleyip
Fabrika kapılarında nöbet bekleyiş.
Vatan, uçuruma uçmamak için
İplerle ağaçlara bağlayıp kendisini
ve öküzünü
sarp bir yamaçta çift süren
Yenice köyünden Kürt Hüseyin'in türküsü.

Vatan, Amasya'nın Kalgan köyünden
on dakuz yaşında Ali'nin
kopardığı çığlık
ölen ešeceğı arkasından.

Vatan, fiatları düşürmemek için
İstanbul'da denize dökülen
Elli bin çift torik.

Vatan, binlerce derdin
İnsana hergün edip durduğu
kahpelik
kahpelik
kahpelik.

**Hasan İZZETTİN
DİNAMO**

NE ZOR ŐEYMIŐ

SABAHATTİN ALİ

Namuslu olmak, ne zor Şeymiş meĒer? Bir gün Almanların pabucunu yalıyan, ertesi gün İngilizlere takla atan, daha ertesi gün de Amerika'ya kavuk sallayan soysuzlar gibi olmak istemedik. Yalnız ve yalnız bir tek milletin önünde secdeye vardık. O da kendi cefakeŐ milletimizdir.

MeĒer ne büyük günah iŐlemiŐiz! Kanunlu, kanunsuz baskılar altında ezile ezile pestile döndük.

Bugünün itibarlı kişileri gibi, kese doldurmadık, makam peşinde koŐmadık. İ  ve dıŐ bankalara para yatırmak, han, apartman sahibi olmak, saĒdan soldan vurmak ve milleti kasıp kavurmak emellerine kapılmadık. Bütün kavgamızda kendimiz için hiç bir Şey istemedik. Yalnız ve yalnız, bu yurdun bütün yükünü omuzlarında taŐıyan milyonlarca insanın derdine derman olacak yolları araŐtırmak istedik.

Bu ne affedilmez su muŐ meĒer! Nerdeyse, yoldan geçerken mide uŐakları ar-

kamızdan bağıracaklar: «Görüyor musun şu haini! İlle de namuslu kalmak istiyor ve ahengimizi bozuyor...»

Çalmadan, çırpmadan, bize ekmeğimizi verenleri aç, bizi giydirenleri don-suz bırakmadan yaşamak istemek bu kadar güç, bu kadar mihnetli, hatta bu kadar tehlikeli mi olmalı idi?

Namuslu olmak ne zor şeymiş meğer! Bereket, zora katlanmasını bilen bu millet de namuslu.

(Alibaba, 25 Kasım 1947)

İnce.

Bilgedir.

Biz ki, ustasıyız

Vatan sevmenin

Umut, saklımızda ölümsüz bayrak

Kırmızı kırmızı

Dalga dalgadır...

Beni gözlerin götürür

Gözlerin aşkla, acıyla...

Kuşatmışlar sesimi, soluğumu

Kesilmiş tuz-ekmek payım.

Vurgunum

Ve darda,

Gözaltındayım.

Dal, kor keser penceremde açarsa,

Kuş, vurulur üzerimden uçarsa,

Ve hal böyle böyle,

Yol bu yöndeyken.

Gelir,

Ki, her gelişinde daha da içten

Gelir,

Soluk soluğa benim olursun.

Amansız sarmasında kollarımın

Esrik, çılglık çılgılığa

Erir, tükenir vücudun.

Nicedir,
Kahpe ağzında
Bir salgın,
Bir deprem gibi künyemiz

Nicedir,
Başımıza zindan dünyamız
Biz ki, yarınıyız halkın
Umudu, yüzakıyız
Hıncı, namusu...
Şafakları,
Taaa şafakları
Hey canım,
Kaibim, dinamit kuyusu...
Çatılarında köpürmüş güvercin uğultusu
Bahçelerinde güneş saġnaklarıyla
Görkemli çocuk saraylarının
Cana can katan nuru.
Yani, yaratan ve adaletli olan
insan gücünün
O her yerde geçerli
Kesenkes haklı onuru.
Kutlu ve saygın olacak elbet...

Beni yiğitler götürür
Katlarına sevda ile varılan
Yiğitler ki,
Dişlerini tükürmüş
Yiğitler ki,
Hayaları burulan.

Yanyana,upuzun, boylu boyunca
Tepeden tırnağa kan
Yiğitler ki,
Herbiri bir parça vatan.
Gözlerinde
Bir küfür kasırgası
Ana-avrat
Ah ulan...

Canımda damıttım seni ey zulüm,
Sancısını
İnceden
Kum gibi taşıdığım.
Kasığında Amerikan Kemendi
Bağıra bağıra geceler boyu
Kaskatı kesilip
Kan işediğim.

Beni baskınlar götürür
Gerillanın şah damarı halkıma
Korkunç ve soylu bir tutkudur dayatma
Yalnız bu kadar da değil,
Yârin hayâli gibi üstelik
Nazlıdır.

Usuldur,
Şafakları,
Taaa şafakları
Nice bir
Yangınları düşer alın çatıma
Gencecik ölüme gitmenin.
Yıgılır boşkovanlar, dumanlı
Ve susar mitralyözler kuytularda.
Suskundur,
Karanlıktır,
Kayıtsızdır,
Her namlu.
Beni kurşunlar götürür
Kollarım vurulu
Gözlerim açık.

Şafakları,
Taaa şafakları,
Kınalı tavşanlar suya inmeden,
İlk çığlıklarındayken martılar,

Kamplarda idamcılar
Azgın ve manyak
Tan yerinde kızartılar...

Tan yerinde kızartılar,
Hey canım,
Orada,
Sularla
Sınırlarla
Uzak uzağında
Ve benim şuncağızımda hemencecik
Göğüs kafesimin altında, solda,
Barajlar, yeşeren çöller,
Katarlar, traktörler,
Yani her vidasında bin sevda,
Her civatasında bin saygı,
Bin ustalıkla,
İşlenen ve yaratılan dünyaların
kımıldanışı
Ve hayatı pırıl pırıl çarktan
çıkaranların
Deliksiz uykularından uyanışı.
Kutlu ve saygındır bir daha
Berrak çelik,
Renkli pamuk
Ve sütlü buğday.

Kutludur, saygındır kuşkusuz
Çimentosu ninnilerle karılan
Çeliğine su diye
Öpücükler verilen

Ahmed ARİF

BÜYÜK TAARRUZ

Dağlarda tek
tek

Ateşler yanıyordu.

Ve yıldızlar öyle ısıltılı, öyle ferahtılar ki
Şayak kalpaklı adam

Nasıl ve ne zaman geleceğini bilmeden

Güzel, rahat günlere inanıyordu

Ve gülen bıyıklarıyla duruyordu ki
mavzerinin yanında,

Birdenbire beş adım sağında onu gördü

Paşalar onun arkasındaydılar

O, saati sordu

Paşalar «üç» dediler

Sarışın bir kurda benziyordu

Ve mavi gözleri çakmak çakmaktı

Yürüdü uçurumun başına kadar,

Eğildi, durdu

Bıraksalar

İnce, uzun bacakları üstünde yaylanarak

Ve karanlıkta akan bir yıldız gibi kayarak

Kocatepe'den Afyon ovasına atlayacaktı.

Nazım HİKMET

KADINLARIMIZ

Ayın altında kağnılar gidiyordu
Kağnılar gidiyordu Akşehir üstünden
Afyon'a doğru

Toprak öyle bitip tükenmez,
Dağlar öyle uzakta,
Sanki gidenler hiçbir zaman
Hiçbir menzile erişmeyecekti.
Kağnılar yürüyordu yekpare meşeden
tekerlekleriyle

Ve onlar
Ayın altında dönen ilk tekerlekti.
Ayın altında öküzler
Başka ve çok küçük bir dünyadan gelmişler
gibi

Ufacık, kısacıktilar
Ve pırıltılar vardı hasta, kırık boynuzlarında
Ve ayakları altından akan
Toprak,
Toprak
ve topraktı.

Gece aydınlık ve sıcak
Ve Kağnılarda tahta yataklarında
Koyu mavi humbaralar çırılçıplaktı.
Ve kadınlar

Birbirlerinden gizliyerek
Bakıyorlardı ayın altında
Geçmiş kabilelerden kalan öküz ve tekerlek
ölülerine

Ve kadınlar
Bizim kadınlarımız:
Korkunç ve mübarek elleri,
İnce, küçük çeneleri, kocaman gözleriyle
Anamız, avradımız, yârimiz
Ve sanki hiç yaşamamış gibi ölen
Ve soframızdaki yeri
Öküzümüzden sonra gelen
Ve dağlara kaçırıp uğrunda hapis yattığımız
Ve ekinde, tütünde, odunda ve pazardaki
Ve karasapana koşulan
Ve ağıllarda
Işıltısında yere saplı bıçakların
Oynak, ağır kalçaları ve zilleriyle bizim
olan kadınlar
Bizim kadınlarımız

Şimdi ayın altında
Kağnıların ve Hartuçların peşinde
Harman yerine kehribar başaklı sap çeker
gibi

Aynı yürek ferahlığı,
Aynı yorgun alışkanlık içindeydiler

Ve onbeşlik şarapnelin çeliğinde
İnce boyunlu çocuklar uyuyordu
Ve ayın altında Kâğnılar
Yürüyordu Akşehir üstünden Afyon'a
doğru

Nazım HİKMET

ŞEYH BEDRETTİN DESTANI'NDAN

Yağmur çiseliyor,
Korkak
Yavaş sesle
Bir ihanet konuşması gibi.

Yağmur çiseliyor
Beyaz ve çıplak mürted ayaklarının
Islak ve karanlık toprağın üstünde koşması
gibi

Yağmur çiseliyor
Serezin esnaf çarşısında,
Bir bakırcı dükkânının karşısında
Bedreddin'im bir ağaca asılı.

Yağmur çiseliyor
Gecenin geç ve yıldızsız
Bir saatidir.
Ve yağmurda ıslanan
Yapraksız dalda sallanan Şeyhimin
Çırılçıplak etidir.

Yağmur çiseliyor
Serez çarşısı dilsiz

Serez çarşısı kör

Havada konuşamamanın, görmemenin

kahrolası hüznü

Ve Serez çarşısı kapatmış elleriyle yüzünü

Yağmur çiseliyor.

Nazım HİKMET

AÇLARIN GÖZBEBEKLERİ

Değil birkaç
Değil beş on
Otuz milyon
Aç
Bizim!

Onlar
Bizim!
Biz
Onların!

Dalgalar
Denizin!
Deniz
Dalgaların!

Değil birkaç
Değil beş on
30.000.000
30.000.000!

Açlar dizilmiş açlar!
Ne erkek, ne kadın, ne oğlan, ne kız
Sıska cılız
Eğri büğrü dallarıyla
Eğri büğrü ağaçlar!
Ne erkek, ne kadın, ne oğlan, ne kız
Açlar dizilmiş açlar!

Bunlar!

Yürüyen parçaları

O kurak

Toprakların!

Kimi

Kemik

Dizlerine vurarak

Yuvarlak

Bir karın

Taşıyor!

Kimi

Deri... Deri!

Yalnız

Yaşıyor

Gözleri!

Uzaktan

Simsiyah sivriliği

Nokta nokta uzayıp damara batan

Kocaman başlı bir nalın çivisi gibi

Deli gözbebekleri.

Gözbebekleri!

Hele bunlar

Hele bunlarda öyle bir ağrı var ki,

Bunlar

Öyle bakarlar ki!

Ağrımız büyük!

Büyük!
Büyük!

Fakat
Artık imanımıza inemez tokat!
Demirleşti bağrımız,
Çünkü ağrımız

30.000.000
Deli g zbebekleril
G zbebekleril

Ey
Beni
Ağzı açık
Dinliyen adam!
Belki arkamdan bana
Bu kalbini
Haykırana
 Ka ık 
Diyen, adam!
Sen de eğer
Ötekiler
Gibi kazsan,
Bir m n 
Koyamazsan
Sözlerime

Bak bari gözlerime;
Bunlar;
Deli gözbebekleri
Gözbebekleri!

1922
Nazım HİKMET

97/7

YAPIYLA YAPICILAR

Yapıcılar türkü söylüyor,

Yapı türkü söyler gibi yapılmıyor ama.
Bu iş biraz zor.

Yapıcıların yüreği

Bayram yeri gibi cıvıl cıvıl,
Ama yapı yeri bayram yeri değil.
Yapı yeri toz toprak,
Çamur, kar.

Yapı yerinde ayağın burkulur,
Ellerin kanar.

Yapı yerinde ne çay her zaman şekerli,
Her zaman sıcak.

Ne ekmek her zaman pamuk gibi yumuşak,
Ne herkes kahraman,
Ne dostlar vefalı her zaman.

Türkü söyler gibi yapılmıyor yapı
Bu iş biraz zor.

Zor ama

Yapı yükseliyor, yükseliyor
Saksılar konuldu pencerelere
Alt katlarında.

İlk balkonlara güneşi taşıyor kuşlar
Kanatlarında.
Bir yürek çırpıntısı var
Her putrelinde, her tuğlasında, her
kerpicinde.
Yükseliyor
Yükseliyor,
Yükseliyor yapı kan ter içinde.

1955
Nazım Hikmet

Görüyorsun işte küçük adamları
Köhnemiş silahlarıyla saldıran sana
Kimi tutsak düşmüş kendi dünyasına
Kimisi düpedüz halk düşmanı
Diren öyleyse, diren yılma
Yürüt daha bir inatla kavganı
Beberuf'u hatırla, Nazım Hikmet'i
Bir umut ateşi gibi, parlayan zindanlarda
Hatırla Danko'nun tutuşan kalbini
Karanlıkları yırtmak arzusuyla
Ve faşizme karşı, zulme, zorbalığa
Düşün acılar içinde vuruşan kardeşleri
Elbette vardır bir diyeceği, bir haberi
Bir kaçağa çay sunan Kürt kadınlarının
Dağlar dilsizdir, yalçındır
Ama gün gelir bir diyeceği olur onların da
Ve bir kez dağlar, ıssız tarlalar başladı mı
konuşmağa
Susmazlar bir daha, söz artık onlarındır.
Yıkılma sakın geçerken günler
Yaralayarak gençliğini
Onurlu güzel geleceklerin
Biziz habercileri düşün ki
Ve halkın bağrında bir inci gibi
Büyüyüp gelişmektedir zafer.

Mehmet SALİH

Modan yaylasına eşkin almadan
Maktele üzerinde sağımız
Karbeyaz Çermik dağları
Ve solumuz
Kan kırmızısında Fırat'tır.
Dört mevsim yeşildir orman
Ve toprak çetin
Baharları aşiretler iner Dersim üstünden
Sürü otlatır.
Odunda, kömürde ve pamukta
Gönlü bir akarsu gibi alıp götüren
Bir kara sevdadır,
Yeşil murattır.
Ve bundan ötürü tutmuş dağları
Ve almış yürümüş sulardan öte
Kıl çadırlarda maceramız:
Yasak bundan böyle zulüm
Ve öşür ve haraç ve angarya
Ve katil ve sirkat ve talan
Ve küfür kıza kısrığa
Yasaktır.
Emreder dağlar paşası
Elinde affetmez Fransız üçlüsü

Ahmed ARİF

Soluğum gökyüzünü ısıtıyor
Gecekondlu bacasıyım ben.
Ölümlerin kırsal boylamlarında
Faşizme inat yiğidin alnını türküleştiriyor.

Bir adımlık, bir solukluk yol ki ölüm
«Kızılkaya»lar kadar candan olur
Direncinde sevincinde umudunda
Civanım Hasan gülüm.

Korkak değil yüreğimiz, bilincimiz, elimiz
Kurulacak uzak geleceklerin sevdası var
Tomurcuklardan yeniden yaratacak hayatı
Kurtuluşun halka giden yolunda
Elimiz, yüreğimiz, bilincimiz var.

11.9.1977
Mehmet SALİH

DEVİRİME
KAN
VERENLER İÇİN
DEDİLER

Ölenler
Döğüşerek öldüler
Güneşe gömüldüler.

- 1921
Kânunîsanî 28
- Karadeniz
- Burjuvazi
- Biz
- Onbeş kasap çengelinde sallanan
Onbeş kesik baş
- Onbeş arkadaş
- Yoldaş
Bunların sen
İsimlerini aklında tutma
Fakat
28 Kânunîsanîyi unutma!

Nazım HİKMET

DEVİRİM İÇİN HER ZAMAN ÖLECEKLER BULUNUR

Gider... gider, nice Koçyiğitler gider
Senin de içinde bir oğulun varsa çok
değildir

Ey mavi gök! Ey yağız yer bilesin ki
Yüreğimiz kabına sığmamakta

Örsle çekiç arasında yoğrulduk
Hıncımız derya gibi kabarmakta»

İbrahim Kaypakkaya

ÖLEN YOLDAŞLAR İÇİN

Siz ki canınızı verdiniz halkımız için
Siz ki herşeyinizi verdiniz bu kavga uğruna
Göğsümüzde onurla dalgalanan
Kavganın bayrağına siz ki al rengini
verdiniz

Ey, ölümsüz halkımız için toprağa
düşenlerimiz

Ey, yüce oğulları halkımızın
Gururla ve sabırla dinlenin şimdi
Kavganızı sürdürüyor yoldaşlarınız...

İbrahim Kaypakkaya

«Demiri de kömürüde sökeriz amman
Buğdayı da, pirinci de ekeriz amman
Faşizme içimizden kan damlayan kılıcız
Bir gün gelir kinimizi dökeriz amman»

İbrahim Kaypakkaya

«Cellât uyandı yatağında bir gece
‘Tanrım’ dedi, ‘bu ne zor bilmece’
Öldükçe çoğalıyor adamlar
Ben tükenmekteyim öldürdükçe»

Ataol Behramoğlu

«Gidenin bir resmi kalır, asarlar duvara,
Yavaş yavaş duvarda unutulur.
Senin sesini duyacak
İnsanlar kıyamete dek,
Sabahlar gibi taze,
Bal gibi tatlı,
Ve yorgun
 Ve sevdalı
 Ve yiğit »

A. Kadir

Gençliğin ve özellikle öğrencilerin muhalefeti, kendilerini ezen, sömüren ve hayatlarını karartan kapitalist iktidara karşıdır. İsyanın ana sebepleri işte bunlardır, diğer sebeplerde işte burada aranmalıdır. Kapitalizm gençliğin ufkunu kapamıştır.

Teknik ilerlemeyi ve dahası, iktisadi refahı yaratanlar kapitalistler değildir. Bu yaratma başka birine aittir. Ve bunu sömürücü bir sınıfın malı yapan düzen olmuştur. Kapitalist ülkelerde ilerleme, işçi sınıfının ve sömürülen emekçilerin alın teri ve kanıyla ödenmektedir.

Arnavutluk halk devriminin tecrübesi, gençliğin emellerine ulaşabilmesi ve geleceğini teminat altına alabilmesi için kendi mücadelesini, işçi sınıfı ve onun öncüsü Marksist-Leninist Parti önderliğindeki devrim mücadelesiyle birleştirmesi gerektiğini bir kere daha ispat etti.

ENVER HOCA

SAKKO İLE VANSETTİ ÖNSÖZ

Yuvarlanıyor, iri, sıcak damlalar
Bakır yanaklarımızdan!
Yuvarlanıyor iri, sıcak damlalar
Kalbimize!

Kalbimiz artık dar geliyor bize!
Kopararak

Kanlı sargıları
Yaramızdan,

Sokaklarda haykırmadayız
Hep bir ağızdan!

Dişi bir kaplanız ki biz,
Kara saplı bir hançer deldi yavrularımızın
göğsünü!

Dişi bir kaplanız ki biz,
Dişlerimizde taşıyoruz altın başlı yavrula-
mızın ölüsünü.

Kinin kızıl gözlü sarı alnına
Sardık sevginin beyaz çiçekli örgüsünü!..

Kan geliyor kâinatın rengi bize!

Yuvarlanıyor iri sıcak damlalar
Bakır yanaklarımızdan
Kalbimize!

Nazım HİKMET

HİKÂYE

Onların cebinde fırkamızın bileti yoktu.
Onlar, kurtuluşun kapısına varmayı,
Ferdin cesur hamlelerinden uman
İki saf ve namuslu çocuktu!
Ne milyonların rehberiydi onlar,
Ne de inzibatlı bir inkılap ordusunun askeri!
İhtilâlin sıra neferiydi onlar,
İhtilâlin namuslu iki neferi.
Yanıyordu kanlarında şavkı İtalya
güneşlerinin
Koştular temiz esmer alınlarla hayatın
sesine,
Dövüştüler yanında dövüşen kardeşlerinin
Yeni dünyada düştüler eski zulmün
pençesine!
Yedi yıl ölümün karşısında gülerek
durdular.
Elektrikli iskemleye
Kadife bir koltukmuş gibi oturdular,
Yürekleri dört bin volta yedi dakika dayandı,
Yandı yürekleri
Yedi dakika yandı!..
Cani değildiler, kurban gittiler bir cinayete,

Kurban gittiler dolarların emrindeki
adâlete!
Hayatlarında olmadılarsa da kitlelerin
rehberi,
Ölümleriyle şâhâ kaldırdı kitleleri
Bu iki ihtilâl neferi!..

Nazım HİKMET

KISSADAN HİSSE

Burjuvazi,
Katletti içimizden ikimizi
Bu iki ölmeyen iki ölümüzdür!
Burjuvazi,
Kavgaya davet etti bizi
Davetleri kabülümüzdür!
Biz nasıl bilirsek bir ağızdan gülmesini,
Biliriz öylece yaşamasını ölmesini
Hepimiz birimiz için,
Birimiz hepimiz için!...

Moskova — 12 Ağustos 1927
Nazım HİKMET

Devrimci fikir, içeriği ile, dünyadaki hiç bir patlayıcı maddenin boy ölçüşemiyeceği bir çeşit dinamittir.

Sosyalist fikirler halk kitleleri arasında ne kadar yayılırsa, sosyalistlerin rejimi değiştirmek şansları da o kadar artar.

Dünya görüşü olarak anarşizm tersine dönmüş bir burjuva felsefesidir.

Yaşasın bütün istismarcı sınıfları yer-yüzünden kaldırmak şiarıyla yükselen içtimai inkılap!

Yaşasın kızıl yıldız altında işçi kardeşlerimizin saadetini, istikbalini saklayan, hazırlayan Kızıl Ordu!

İŞKENCEDE ÖLEN YOLDAŞ İÇİN

Senin alnındaki yaralar
halkın yaralarıdır;
seni kırbaçlayan el
halkı da kırbaçladı..

Boynuna vurulan zincir
halkı boğmak istiyor;
beynini sarsan elektirik
halkı da örseledi..

— Toroslar ah Toroslar.
Hozat, Silvan Tunceli...
Açlık, esaret, keder...
Kavga sizin içindir;
elinde katillerin
yoldaş, sizin için can verdi...—

Kimbilir ne kadar vahşice sana
vurdular, dağladılar;
direnen bakışların
nasıl zalimce katledildi..?

Alnındaki yaradan
boşaldı belki bütün kanın
fakat nehirlerin akıyor, dağların rüzgârlıdır
bak: yine çarpıyor kalbin
ortasında kavganın..

Nihat BEHRAM

GİDENLERE

Onlar öldü
Uzun söz gerekmez
Her devrimci yaşarken, zaten biraz
Hayata nişanlı, ölüme sözlü

Yalın sözlerle anlatılmalı bu ölüm
Onlar nasıl gittilerse ölüme
Yiğit ve sâde
Fırtınası sessizliğinde
Kelimelerle

Çünkü onlar
Ölümü güzel kıldılar
Geçip bir sabah umudun
Ve yetimlerin safına

Metin DEMİRTAŞ

Bizim de dağlarımız vardır Che Guevara
Bakma şimdi durgunsa, bir şahan gibi
duruyorsa
Yorgundur, savaşlar görmüştür, çeteciler
barındırmıştır
Yani satılmış degillerdir hiç tüfek
patlamıyorsa
Alaçamın, mor meşenin ardına silâh çatıp
yatmaya
Bizim de dağlarımız vardır Che Guevara

Bizim de halkımız vardır Che Guevara
Unutulmuş uzak tarlalar yalazında
Sazıyle, türküleriyle kardeşliğe vurgun
Bütün ulusların halkları gibi
Ve yalnız büyük fırtınalarla kımıldayan
Bizim de halkımız vardır Che Guevara

Bizim de ozanlarımız vardır Che Guevara
Sağ çıkmış güneşsiz taş odalardan
Yüreğiyle barışa, sevgiye yönelmiş
Çelik öfke bir yanı, bir yanı uysal mavi
Eğilmeden, dimdik geçmiş demir kapılardan
Bizim de yiğit insanlarımız vardır Che
Guevara

Bizim de delikanlılarımız vardır Che
Guevara

Yokluklardan bi yol kopup gelmiş
Üç zeytin, az ekmek üniversitelerde
Düzen çarpar önce, alkol vurur
Öfkeli dolanırlar caddelerde
Ve başkaldırırlar akılları suya erende

Çünkü Vietnam hepimizin Vietnam'ı
Kongo hepimizin Kongo'su
Bir kere özsu yürümüştür dallara
Ağır sancılarla patlayacaktır karanlıklar
Varmak için o güzel yarınlara
Bizim de dağlarımız vardır Che Guevara

Metin DEMİRTAŞ

Hükümet halkın haklarını yediği zaman, ayaklanma halk için ve halkın her bölümü için en kutsal ve kaçınılmaz ödevdir. (İnsan Hakları Bildirisi Madde 35)

Tepeden hiç kimse bizi kurtuluşa
ulaştıramaz,
Ne krala güveniriz ne de soyluya;
Zincirleri parçalayacak kendi kollarımızdır
Nefret, tamah ve korku zincirlerini.

Halkımıza söylediğimizi, vadettiğimizi uygulamalıyız, her söz hayata uygulanarak gerçekleştirilmelidir. Eğer uygulamayı düşünmezsek, görevler kabul edip vaadlerde bulunmamalıyız. Halka karşı namuslu olmalıyız, yaptığımızı ve yapmayı düşündüğümüzü doğru olarak ona içtenlikle söylemeliyiz.

Dimitrov

MEZAR TAŞI YAZITLARI

Beynimi ve yüreğimi kemiren acı ve kahır
Satırlarımın buruk yoğunluğundadır
Kanla yazılmıştır kallesiz mezar taşlarına
Her yiğit devrimcinin adı

Ben ağıt yazmıyorum ölümünüze
Bir beyaz karanfildir anıtınızda acı
Kanınızla yoğruldu anıtınızın harcı
Ben yazıt kazıyorum mermerinize

VEDAT DEMİRCİOĞLU

Pencereler gökyüzüne bakmak içindir
Akmak içindir aydınlığa karanlıktan
Pencereden bir alev gibi düştü ölüm
Ağardı Amerikan bayrağıyla kararan tan

TAYLAN ÖZGÜR

Kancık kurşunlarla girerken ölümün
Sarışın bir hüzündü o saatlerde sevda
Kancık kurşunlarla giderken ölümün
dünyasına
Bir küfür bir anı ve vatani geçti aklından
kitlendi dudakları

NAİL KARAÇAM

Hani şiirlerin vardı kardeşlik ve sevdâ
üstüne
Türkülerin vardı gür sesli erkek türkülerin
Umudun vardı yarınlardan ürkek bir kız
üstüne
Kardeşliği umudu sevdâyı kurşunladılar

HÜSEYİN ASLANTAŞ

Senin şarkıların umudu söylerdi
İnce bir hüznün ipeğinden dokunmuş
Senin ellerin sevmek içindi
Ölüm bir yumruk namus gibi sıkıldı
ellerinde

BATTAL MEHETOĞLU

Yağlı kurşun yüreğini delemeyi delemeyi
Soğuk namlulara karşı gururla gerildi
yüzün gülemedi
Alkanlara boyadılar fidan boyunu
Ölüm seni bayrak etti yüceltti bozuldu
zulmun oyunu

ŞERİF AYGÜL

Birikim açlık ve dürtü çiçeklenir kanında
Ciğerim tırmıklanır
Dudaklarında tuzu kalmış bir öpücük
Kaldırımlar kanlanır

ŞERAFETTİN ATALAY

Karanlık sıvıştı haindi pusuda
Hainler korkaktı karanlık korkaktı
Zulmün eli çekti tetiği kanın toprağa aktı
Kanınla kızıllaşan sudan sabah yansıyacaktı

SON DEYİŞ

Nasıl çoğaldınız gencecik ölülerim
Nasıl yakıştınız mezarların soğuğuna
Ateşiniz dağları eritirdi
Acınız yürekler eritiyor

İnsanlar bir işe bağlanırsa
Tek kişi gibi olur hepsi birden,
İyi bir orduyla iyi bir halk birleşince
Eaşıyla sonuçlanır her şey
Uzun ömürlüdür ağaç, kökü sağlam olursa
Zafer de temelinde ancak halkla yükselir...

HO Sİ MINH

6 MAYIS 3 DARAĞACI

O gün erken doğdu kıpkızıl güneş
Altı Mayıs günü üç darağacı
Dağların başında tutuştu ateş
Altı Mayıs günü üç darağacı

Toplandı katiller okundu ferman
Deniz dalgalandı kükredi aslan
Çoktan bu ölüme razıydı inan
Altı Mayıs günü üç darağacı

Çorak topraklarda tohum saçtılar
Ne korktular ne kavgadan kaçtılar
Gülerek ölüme kucak açtılar
Altı Mayıs günü üç darağacı

Son bir defa haykırdılar dünyaya
Devam edin devam edin kavgaya
Cellat tekmeyle vurdu sehpaya
Altı Mayıs günü üç darağacı

Zamaniyim kırılacak bu çarklar
Zulüm yok olacak kurtulur halklar
Asırlar geçsede anılacaklar
Altı Mayıs günü üç darağacı

Âşık ZAMANİ

EŞİTLİK

Kavuşalım, bağımsızlık ve değerimize
Özgür yaşıyalım; gönül esenliği, sevinç
içinde

Bu boyundurluk ne güne, bu zayıflık?
Düşman boyunduruğu hoyrat düşman
Uyandı köylüler uykudan, yoksullar...
Zor ile parçaladık zinciri
Yerindik; bağırıp haykırarak
Cihanı titrettik;
Çin'den ta Çin'e
Kore'ye de bak, ateş dolu ocak
Kuzey yiğitleri kırdı düşmanı
Güçlü, civan birlikleri Mao Zedung'un
Bozdu Truman ordusunu
Hep öne atılır özgürlük birlikleri
Kafasını yardı general Makartur
Hey Celâl Bayar, hey Mister Truman
Kürdistan gençlerini kurban ettiniz
Sattığın doğru mu hey Celâl Bayar
Kürt gençlerinin kanını, yüz milyon dolara?
Köylüler, işçiler uyandı
Kırıldı zorbalar
Kaçıştır onların işleri
Biz elele verdik,

Arkadaş olduk hepimiz
Çıksın gözünüz Celâl ve İkbâl
Ya kim istemez gerçek özgürlüğü
Sağlık, gönül sevincini
Hepimiz insanız önce, kuzeniz
Hoşlanmayız bu düzenden
Kafamızı kırıyorlar sopa ve kamçıyla
Boyunduruktakilerin, yoksulların
Yalınayaklarla, açların...
Artık bizden korkun, günümüz geldi işte
Ölsün köleci, yaşasın bu vatan
Bu Kürdistan ve özgürlük
Öl kölecilik, zorbalık...

—Kimim Ben? 1973—
CİĞERHUN

STALİN YOLDAŞA AĞIT

Yiğit ve bilge Stalin'in kalbi
Cihana ses verip, sustu sonsuzluğa
Burkuldu içimiz, üzüntü doldu
Radyodan alınca bu kara haberi
 Yoldaş Stalin, yoldaş Stalin
 Ne kadar güzel bu şirin isim.
Büyük usta, insanlık öncüsü
Adın ve kavgan kaldı bize
Gücümün dışında, seni övmek bile
Cevherci değilim ki, inci döktüreyim
 Yoldaş Stalin, yoldaş Stalin
 Ne kadar güzel bu tatlı isim.
Doldurdu cihanı üzüntü orduları
Ağlıyor herkes, ağıt yakılıyor her yerde
Tarihin bile terledi alnı
Karalar bağladı herkes senin için
 Yoldaş Stalin, yoldaş Stalin
 Ne kadar güzel bu şirin isim.
Yolun doğrudur, tutacağız bu yolu
Ant olsun ki baş koyacağız
Yoldaşlar uyanıktır rahat uyu
Meyvesinden tatmışlar diktiğin ağacın
 Yoldaş Stalin, yoldaş Stalin
 Ne kadar güzel bu tatlı isim.

O barış ağacıdır, o tatlı, hoş meyveli
Dal budak salmış dört yana, işte bize de
uzandı

Sökmek istiyor düşmanlar, ama başara-
mazlar

Aslanlar tutuyor çünkü nöbetini
Yoldaş Stalin, yoldaş Stalin
Ne kadar güzel bu tatlı isim.

Tez yayıldı ölüm haberin
Çok sevindi buna düşmanlar
Sanıyorlar ki, sen gibi güçlü değil yoldaş
ve öğrencilerin

Ve tüm devrim yollarının kapandığını.

Yoldaş Stalin, yoldaş Stalin
Ne kadar güzel bu tatlı isim.

Faşistler ve naziler dirilmek isterler
Hitler gibi birini çıkarmak özlemiyle
Herkes biliyor ki sen yok ettin ikisini
Nice taktikler bırakarak bizim için

Yoldaş Stalin, yoldaş Stalin
Ne kadar güzel bu şirin isim.

Her yemek yiyişimizde, her okuyuşumuzda
O güzel adını anarız senin
Adanacak çok kişi vardı
Derman olabilseydik eğer senin için.

Ciğerhûn

ŞEHİTLERİMİZ

Bizim şehitlerimiz
Bahara ulaşan ağaçlar gibidir
Kökleri derin mi derin
Halk toprağının bağrında

Edirne'den Ardahan'a
Bir ses gider dolu-dizgin
Erhan gider
Gökhan gider
Gerek yok telgraf tellerine

Birkaç namussuz kurşun
Nasıl alırmış canı
Görün Malatya'yı
Görün İstanbul'u
Daha da bilemiş hıncını

Toprağa serpilmiş
Milyonlarca tohumuz
Gün atanda usul usul
Bir bakmışsın
Milyona milyonlar olmuşuz

Sözümüz giz değildir
Gözümüz ırakta
Çatal yürek durur mu hey
Üç-beş serseri kurşuna

DEVRİMCİNİN TÜRKÜSÜ

Kürt Reşit'in anısına

lme karşı yaşamadır devrim
Devrim bir sabah
Devrim bir sürgün
Devrimci ki kan kırmızı bir gldr
Devrimcide bir kavgadır lm

Neye yarar bıçağa değmiyen bilek
Sevgiye ve kurşuna açılmayan yürek

Devrim bir türkü
Devrim bir evren
İster kederli, ister şen
Bir zsudur yürür geçer yaşamanın içinden

Ben ki bir kurşun gibi sevmişim
Potinim,i sakalımı
Ben ki dağlara şiir vermişim
Potinim ve sakalım sevmiş kavgayı
Durma, durduğun yerde lm
Yr çiçeklere, sürgünlere
Git savaşa gider gibi düğünlere

Neye yarar bıçağa değmiyen bilek
Sevgiye ve kurşuna açılmayan yürek

Devrim bir türkü
Devrim bir evren
İster kederli, ister şen
Bir özsudur yürür geçer yaşamanın içinden

Kemal Burkay

ERNESTO GHE GUEVERA

Bir çiçek düştü And Dağlarında
Sarmala onu yüreğim
Sarmala ki yaşasın iyilik
Yaşasın yiğitlik, doğruluk, güzellik
Sar onu usulca o gelecektir

Tomurcuk açar olur Guevera
Su akar olur Guevera
Zaman olur, olur Guevera

Gök, o sonsuz gök, hepimizin
Bilsek yeryüzü hepimizin
Sevmek ve yaşamak bir yürekle
Bir damla kandan büyütüp bir çınarı
Toprağa düşen menekşeler

Bir gün son zincir kırılınca
Barışa varınca yeryüzüm
Çimen yapraklarında hatırlayın
Gözleri olacak Ernesto'nun
Kanı olacak açan gülde

Bir geyik gezinir, kurt ulur
Yosun tutar kaya
Yeryüzünün tüm dağlarında
Ayak sesleri olacak hatırlayın
Ernesto'nun

Tomurcuk açar olur Guevera
Su akar olur Guevera
Zaman olur, olur Guevera

Kemal Burkay

KUMANDAN GUEVARA

Sönmez yaktığın o kutsal ışık
Sönmezsün sen göçüp gitsen de
Sen en yüce eylem, sen en ulu gerilla
Alev gibi sendin uçan atlarla
Geçen dağlardan, rüzgârlardan, bulutlardan.
Ölüm susturdu sanmış ülkünü
Senin sesin susturulmaz Guevara
Varsın yaksınlar o dev gövdeni
Kaçırıp saklasınlar küllerini gözlerden
Uzak dağlarda yeniden belirirsin sen
Belirirsin ormanlarda, şu buzlu doruklarda.
Sen ülküsün ölmezsin yiğit binbaşım
Kardeşim, can dostum
Kumandan Guevara

Ülkü savaşçısı, yiğit yüreklim
Bekle hepimizi Güney Amerika'dan
Yollara düşeceğiz seninle binbaşım
Ölerek ölümsüzleşmek ne demekse
Öyle öleceğiz, senin gibi Guevara
Kardeşim, can dostum
Kumandan Guevara.

NICHOLAS GUILLEN
Türkçesi ENGİN AŞKIN

KIZGIN GÜNEŞ

Güneş kızgın toprak çatlak
dudak patlak
çapa yapar yalınayak

Güneş kızgın ağustos ortası
kurulur villalarda poker masası

güneş kızgın elinde çapa yediği arpa
gün boyu çalışır
alın teri

aka

aka

güneş kızgın masada bir el
şiş göbekli kel kafalıya iki kat daha ver
harcanır poker masalarında akıtılan ter
sağında viski
solunda karı

yalın ayaklılardan gelir kârı
yudumlar viskiyi damla damla
yoğruludur hamuru proleter kanla
yeter artık
kaldır başını
tanı senden yana olanı

sen hawksın halk
vakit geldi geçiyor
kalk artık kalk
sen çatlak ayak
patlak dudak
devrimde bayrak
yürü artık dalgalanarak
sen
Çökük gözler
sararmış yüzler
bükülü beller nasırlı eller
güneşten alın kızgınlığı
yakın kavurun tepenizdeki ağı
kaldırın orakları
indirsin tırpanları
daha daha derine
dibine
dibine
geçirmişken eline
beline
beline

Necati Er

G Ö Ç

O gün bir başkalık vardı
doğan güneşte
akıştılar sürüler gibi
parmaklar tetikte
yıkıldı körpe bedenler
cansızlaştı gövdeler
üşüştüler kurbanlarına
gözü dönmüş köpekler
tatmamıştı böyle bir tat
yıllanmış bu toprak
devrim için devrilen
bir çok yiğit yutarak

O gün bir başka akıyordu
kızıl dere
bir başkaydı kanat çırpışları
kuşların
gömüldü gök mavilikleri
kızıl bir renge
meltemler dönüştü kasırgaya
birdenbire
terkedildi yuvalar

Erken başladı göç
dilendi tüm dilsizler
alınsın diye öç
o gün bir başka ağlıyordu
kederli bulutlar
ince sessiz
ve nefessiz hıçkırıklar
büründü matemlere
akmaz oldu pınarlar
ninniler söylüyordu
başı dumanlı ormanlar
geçti mevsimler
yaşlı gelinler gibi
bekliyoruz doğacak güneşi
siperlerde şimdi

Necati Er

GÖKHAN'IN ANISINA

Gözlerimi kapatıp seni düşünüyorum
Gökhan,
Görüyorum karanlıkta ışıldayan gözlerini
Ve duyuyorum
O apaydınlık gülüşünle,
«Haydi, parti bayrağı altına» deyişini.
Anımsıyorum sonra kalleşçe katledilişini
Kurşunlarıyla faşist katillerin
Bir gün bitiminde.
Bir ağaç kökünden nasıl yıkılırsa
Görüyorum öyle yuvarlanışını
Ve üzülüyorum yeniden,
Bir fidan için, kökünden kesilen...
Biliyorum,
Ölümün geldiğini anladığında
Aydınlık gözlerinde
Gelecek günlere özlemle
Korkmadan bakmışsındır.
Ve yine biliyorum
Devrime canını veren biri olmanın
mutluluğunu.

Ey devrim yolunda can verenler,
Rengini kanlarınızdan alacak.

Kızıl Bayrağımız.

Düşünmeyin,

Kavgamız,

Sizin bıraktığınız yerde, alacak yepyeni
bir hız!...

Yavuz Garip

1 MAYIS İÇİN DEDİLER

Geliyor

Umudunu bayrak gibi çekmiş
direğe

Çiçeğe durdurmuş özgürlüğü
dal dal

Geliyor

Değil bu bir masal
Onbinlerle, yüzbinlerle.

MAYIS BAYRAMI MÜNASEBETİYLE MÜSLÜMAN İŞÇİLERİNE MUSTAFA SUPHİ YOLDAŞ'IN HİTABI

Bütün dünyadaki mazlum insanların bekledikleri mesut gün, bütün dünyadaki mazlum halkların bahtını birbirine bağlayan büyük bayram!

Bugün Rusya'nın velveledar muhitinde yükselecek zafer şenlikleri, dünyanın her köşesindeki sefil insanların, zavallı işçilerin karanlık hayatlarında ümitli ışıklar, ateşli ihtiraslar yakacaktır. Bugün Rusya yeryüzünde hakkın kuvvete galip geldiği bir memleket. Bugün Rusya, bütün dünyanın istibdat kahırları altında ezilen milletlerine el uzatarak alemleri insanlığı birliğe, kardeşliğe davet ediyor.

Yoldaşlar!

Çok kalmadı o bütün insanların kardeşlik bayramına, buna iman ediniz. Sizin gönlünüzde, sizin ruhunuzda çalkanan deryalara, Avrupa'nın o zalim kuvvetleri, o cansız hisarlar, o demir zırhlar, o altın mihraplar karşı duramaz.

Hisarlar, mihraplar yıkılır, zırhlar de-

linir, fakat ruh ölmez, yükselir. Bu yükseklikler altında ise zalim aciz kalır. Teslimi nefis eder, mahvolur. Fakat siz ey demir ve mazlum halklar! Hazır mısınız mübarezeeye?

Dünyanın saadetini, insanın bahtını zalimlerden kurtarmağa? Kendinize daima bu suali sorunuz. Vicdanınızı dinleyiniz. Düşününüz ki, en büyük zafer günleri, baht ve saadetiniz için hapse, zindana, kana, ateşe, ölüme sabrettikleriniz, tarihi vakalar karşısında can verecektir. Düşününüz ki, en şanlı şenlikler öz mukadderatınızı elinize alacağınız günlerde tecelli edecek ve o gün imanı, kahramanlığı semalara yükseltecek en büyük bayram olacaktır.

Ey dünya, ey dünyanın banisi olan işçiler!

Rusya'nın yaralı sesinde kaynayan bu ruh şadanı, bu insaniyet aleminin vicdanında yaşatacak sizlersiniz. Azadlık yolunda sebatla devam ediniz. İnsaniyet deriyasının bugünkü karanlık ufuklarında beynelmilel güneşin zafer ve azametlerle yükselmesine çok kalmadı.

Ey islam aleminin asırlardan beri ezilmiş esir halkları!

Ey Mısır'da, İran'da, Hindistan'da, Türkistan'da ecnebi boyunduruğunda mahkum olan mazlum kardeşler! Siz de uyanınız! Dinleyiniz, şu şikayet, şu inkılap, şu sürur velvelelerini işitiniz!

Ruhunuzu tırmalayan o mutaassıp, o cahil, zulumkâr karanlıklardan kurtularak şu ümit ve hayat dünyasına koşunuz.

Rusya'daki müslüman kardeşlerinize ve bütün dünya işçi ve ikinci yoldaşlarınızla bayram ediniz. Çekinmeyiniz, korkmayınız!

Sizi esirlikten kurtaracak, size siyasi ve iktisadi hürriyeti verebilecek büyük bayrama katılınız!

Siz de zafer şarkıları söyleyerek beynelmilel kardeşlik ve birlik yolunda ilerlemeye çalışınız.

Kavi inkılap dünyanın her tarafında zafer bulsun. Kavi zalim ve gaddarlar mahvolsun.

Kavi insanları yumruklar altında ezenler, insanlığı ise muhtaçlara sadaka vermekten ibaret bilenler ezilsin.

Bırakınız hak ve adalet karşısında bu zalim kâinat titresin!

Müslüman yoldaşlar!

Bütün dünya mazlum işçileri gibi siz de bu ihtilalde bir şey kaybetmeyeceksiniz! Marx'ın dediği gibi, kollarınızı sıkan zincirlerden başka bir şey kaybetmeyeceksiniz.

Birleşiniz bütün dünya işçileri!

Birleşiniz müslüman işçiler!

Mustafa SUPHİ

TANISIZ ÖLÜ

Akşam olmuş dönmemişsem, gece olmuş
dönmemişsem

Ve ertesi gün, gün ıştırken

Dönmemişsem daha

Sen de bilirsin bütün demokrasiler

Bir kanlı kefen içinde büyür

Ve işte ben morgta yatıyorum üç gündür

Şimdi Çamlıca eteklerinde leylaklar

açıyordur

Bu gün üç Mayıs

Bir yanımda bir işçi yatıyor, bir yanımda
bir genç kız

İşçinin yumrukları sımsıkı sıkılmış açılmıyor

Genç kızın gözleri ceylan gözü kapanmıyor,

Biz üçümüz kaldık burada, tanısız

Gayri bütün 1 MAYIS'larda biz de varız

Gayri bütün 1 MAYIS'larda

Eskisi gibi Beşiktaş'tan çıkarız yola

Taksim'e vardığımızda

Ben gene öldüğüm yerde duracağım

dimdik

Elimde bir pankartla.

Mehmet KARABULUT

1971 MAYIS

Sabah olmayacak mı
Sabah olmayacak nıı
Yurdumda?

1971 in mayısında
Uzandığım ranzada
Zonklayan bir diş ağrısı gibi
Mırıldanıp duruyorum bu sözleri

Kalbim ki, kabuk bağlamamış
İncecik duyarlılığıyla
Su veriyor kanından
Kanayan bir umuda
Ve pençeleşiyor ölümle karanlıkta
Denizler aşp gelmiş
Yorgun göçmen kuşlar gibi
Yaralı ve tutuklu
Çıldırasıya umutlu
Çıglıklar salıveriyor hayata!..

BİR MAYIS

1 Mayıs 1973

Kışın istibdadı bitmiş, çıkmışım sokağa
karanlığın zulmü yıkılmış, çıkmışım sokağa
acının harmanı kalkmış, çıkmışım sokağa

çıkılmışım sokağa, bolluğun sofrası donanmış
çıkılmışım sokağa, umudun coşkusu yayılmış
çıkılmışım sokağa, mutluluğun tezgahı
kurulmuş

duyanlarla el eleyim benden önce bu sevinci,
el ele olacağım duyacaklarla benden sonra.

Kemal ÖZER

- Umutsuzluk kötülüğün sebebini anlamayanlara, çıkar yolu görmeyenlere, mücadele edecek güçte olmayanlara has olan bir şeydir. Çağdaş sanayinin işçi sınıfı o sınıflardan değildir.

LENİN

- Barış olsun istiyorsan, savaşa hazırlanmalısın.
- Yaptığını çok iyi bulduğun gün belki her şey bitmiştir.
- Biz, ekonomik bakımdan zayıf olan ülkelerin sürekli kendi ulusal ve politik egemenliğini kaybetmek ve emperyalist güçler tarafından esir edilmek tehlikesi önünde bulunduklarını hiç bir zaman unutmamalıyız.

Dimitrov

1 MAYIS 1977

(1 Mayıs alanında katledilenlerin anısına)

Sizler de vardınız bizlerin arasında
kardeşlerim
Var olacaksınız. Sizler birer sıra
neferiydiniz.
Sizler de geçtiniz bu caddelerden mitingler
boyolarınca,
Bu bir sınıf savaşıdır ve bu savaşta,
Şerefsiz kurşunlarla şereflice katledildiniz.
Sizler de vardınız aramızda birkaç dakika
önce
Heyecanlıydınız, coşkundunuz, iktidar
istiyordunuz.
Ve inançla «işçiler geliyor»,
Kanlarımız pahasına özgürlükler alınacak.
Can verirken bir kez olsun ardınıza
bakmadınız
Sınıf savaşıdır bu, öcünüz mutlak alınacak.
Canımız, kanımız pahasına sosyalizmin
bayrağı yükseliyor,
Yükseliyor, yükselecek!
Onbeşlerin başlattığı mücadele, örgütüyle,
ölümüyle

Otuzbeşlerin ve yüzlerce yaralının kanları
pahasına yürüyor.
Sınıf savaşıdır bu, korkuyorlar, korksunlar,
geliyoruz, geleceğiz,
Faşizme geçit vermeyeceğiz.
Korkutuyor koçları, süleymanları,
Korkutuyor emperyalizmi, işbirlikçileri
Caddelerde, meydanlarda hasretimizi
haykırmamız
Ve o korkuyla aramızdan ayırdı Türkiye'de
1 mayıs alanında
Korkusuz, yiğit otuzbeş sıra neferini.
Hatlar genişliyor, savaşım geliyor, işçi
sınıfımız büyüyor
Büyüyor, büyüyor, saygınlaşıyor, iktidara
yöneldi, yöneliyor,
Unutmasın egemen güçler 1 mayıs 1977'yi.
Sınıf savaşımıdır bu, korktukları başlarına
geldi, gelecek.
Türkiye işçi sınıfı meydanlardan taşıyor
1 mayıs alanında katledilen otuzbeş yoldaş
belleğimize bayraklaşıyor

3 Mayıs 1977

1 MAYIS

Bir güneş parlar sabahında
ilk yazın

Bir meydanda yumruktur
yüzbinler

Tüm yollar insandır
damar damar

Gönlünce yaşasın insanlar, sınıfsız
yumruğun ereği bu

Bir yumruk ki kaynaşmış çekiçle
sımsıkı

Çakar doğaya çiçekleri
öbek öbek

Çiçeklerin hasadı var serinliğinde
sonbaharın

Orak, orak kesilir mutluluk sevecenliğinden
toprağın

Ve her can gelir elinde yüreğiyle
meydanına 1 MAYIS'IN

Nizam SUCU

DEVİRİME GİDEN YOL

Yüzbinlerin, milyonların
kara topıağa kızıl kanları aktı.

1 Mayıs'ta

Bu kızıl ihtişam,

bir katliamla daha yaşandı,

Taksim'de bir yığın yoldaş,

bu yolda kana bulandı.

Sonradan gelenler,

tomurcuklar,

o kızıl kanlara baktı,

düşündü;

irkildi ve uyandı;

sonra döndü...

Masmavi ufuklara,

büyük bir kinle

baktı...

Elbet bu böyle unutulmayacak.

Bu devrim savaşında.

Dökülen kanlar

Yerde kalmayacaktır.

- İşe her zaman öğrenmekle başlamak lâzımdır.

LENİN

- Çalışmasının eleştirilmesinden çekinen bir kimse, halkın saygısına lâayık olmayan zavallı bir korkaktır.

Dobralyubov

- Eğer kendi pratiğinde yaptığın işin doğru olmadığı açıkça belli olmuşsa, o zaman davranışını değiştirmen gerekir.

ÇU EN LAY

1 MAYISA DOĞRU

1 Mayısları özlüyorum.

1 Mayısları özlüyoruz.

1 Mayısları özlenecek.

İşçiler, köylüler,

Aydınlar, gençler

Hep beraber

hazırlanacaklar,

Seslerini duyurmak için yine.

Afişlerle,

Yazılarla,

Haykırılan sloganlarla

Ve en önemlisi 1 Mayıs alanı,

Yetmeyecek yetmiyordu da!

Ve o gün sesler yükselecek,

1 Mayıs alanında,

Burjuvaziyi,

Köpeklerini,

Maşalarını,

Sağır edecek kadar,

Sadece duyacakları,

1 Mayıs dolduran

Kitlelerin sesi olacak.

Bir bebe haykıracak;

«Yaşasın savaşız.

Sömürsüz dünya»

diye söylemeye çalışarak tabi.

Ve o gün düşünülecek olan,

Savaşmlar,

Savaşmımız,

Ve vardığı aşama.

Ve o gün aramızda olacaklar.

Suphiler...

Nejatlalr...

Nazımlar...

Harunlar...

İşte bundan dolayı,

1 Mayısları özlüyorum.

1 Mayısları özlüyoruz.

1 Mayıslar özlenecek

Ve yaşatacağız.

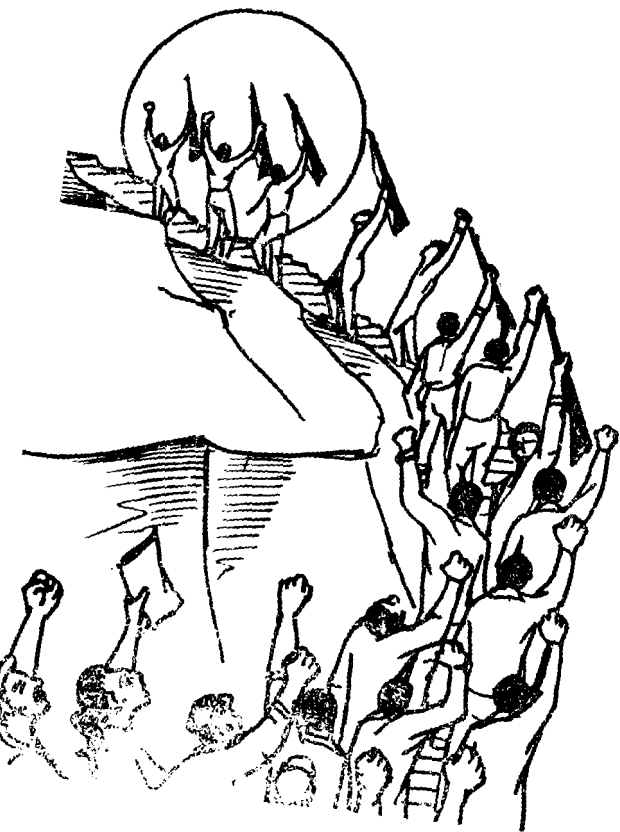
Bu ilk dilek ve geleneğimizi.

Halil KORKMAZ

Ocak 1978

ÖZGÜRLÜK İÇİN DEDİLER

«Özgürlük, halk tarafından mücadeleyle kazanılır, hiç kimse tarafından bir lütuf olarak ihsan edilmez.»

ÖZGÜRLÜK

— kafatasım duvar değil beynime
düşünürüm ilmik geçse boynuma —

özgürlüğü çalar sazım
özlemleri anlatır
dokundukça bam teline
tren gibi tiz ağlar afrika'da bir bebe
ve asya'da bir baba
savurur seyrek sakallarını yayla yelinde
bir elinde bayrak
mavzer bir elinde
kurşun kurşun konuşur
konuşur kitap kitap
ve alnında gün ıştır
şafağı görürüz yüzünde
ve yürürüz izinde
vietnam vietnam kararlı
vietnam vietnam kahraman

ve işte bir insan tarlası dünyamız kocaman
başkaldırmış başak başak buğday gibi
halkları

harman olmaya hazır
ovalara yürümüşler
bürümüşler dağları
orman olmaya hazır
ve çağlayanlarca çevirip çarkları
devirmişler ağaçları
derman olmaya hazır
yeryüzünün yarasına

yeryüzünün yarısına
egemen kılmışlar emeği
bu bir sevda yumağı
çözüp çözüp ördükleri
uğruna can verdikleri
barış çağına çelenk
savaş çağına çelenk
her yaprağı dost eli
her çiçeği ayrı renk
başımıza taç olmuş
utkunun baharında

sabahın seherinde
kurşuna dizilen kardeş
suretin çizilmiş duvara
sabahın seherinde
derisi yüzülen kardeş
ben terlerim yerine
sabahın seherinde
sehpada salınan kardeş
düşleri bölünen kardeş
kırık bir dal gibisin gönlümde
kanayan gül gibisin gönlümde
her gelene eğilmeyen

yüzyıllardır yahşi yaman yaşayan
gür bir isyan ışkını ışığınız
dünümüzden günümüze uzayan
insan ağacından
can ağacından

pir sultan'ca başı dik
bedrettin'ce alnı ak
nesimi'ce enel-hak
ve yunus'ca halk dostu
yine bir nefes esti
dağınızdan yüzümüze sevdalı
yaylanızdan yüzümüze sevdalı

şimdi bir mangal köz yüreğimiz
bağımız bakır bakır yangındır
ve uludur umudumuz utkuya
işte namlusu namuslu filinta filistin
işte anıtı andımızın şanlı angola
işte düşleri ak zenci rodezya
işte kendi toprağım
işte okyanuslarca çalkanan çağım
aşkıyla anaların
sancısında şafağın

şafağın sevdasında
işte bakır bucağı şili
budanmış gülü
bağımızın
bağımsızlığımızın
açacak özgürlüğü özlemleri yeniden
ve dal dal büyüyecek kesilen kollarında
jara'nın
ve susmayan dillerinde jara'nın
söylenecek şarkısı

tarlada tezgâhta terin türküsü
gözlerden dökülen nurun türküsü
daneleri kardeş narın türküsü
söylenecek

kurtuluşu kucaklarken coşkuyla
bayram sevinciyle barış aşkıyla
söylenecek
söz bizim

gül bizim özgürlük özlenimiyle özge açan
bülbul bizim altın kafesle değişmeyen
vatani
gönül bizim güney göklerince geniş en dar
zindanlarda

ve en zor zamanlarda
destan destan direnç bizim
aşk bizim
ateş bizim

çingıları yıldız yıldız yalazlı
alevleri aslanların yelesi
ve közleri aslanların gözleri
afrika'da özgürlüğe açılmış
açılmış emeğe
ekmeğe açılmış
açılmış savaşa
savaşa
savaşa

gökte şimşek
yerde emek
yenecek

müzelere konacak
prangalar zincirler

kurt üşüşmüş kuş üşüşmüş
kuzum üstüne balam
kara kara kış üşüşmüş
yazım üstüne balam
bir kahırdan kaş üşüşmüş
gözüm üstüne balam
sızım üstüne balam
ağudan acı sürülmüş
çeliğe böyle verilmiş
özsuyu özgürlüğün

özgürlüğün cansuyu
karadeniz kıyısında kızıl kan
çarpar kayalara çarpar çalkanır
ve vurur bakıra rengi
vurur çaya rengi
vurur suya rengi
suphi'nin

sağ yanı çürümüş
sol yanı dirinin
yani emek erinin
karıncanın arının
yani nejat'ın

yani gözleri gök nazım'ın
bağrı toprak mazım'ın
özgürlüğün yeşerdiği
özgürlük

kilime işlediğimiz nakış
yeniden başladığımız akış
okyanusun ortasına aşk ile

özgürlük

demire yürüyen su
bozkırı bürüyen ateş
kanla kurtulan emek

özgürlük

ulu bir ağaç dallanan
insan ormanında onurlu
güneşleri doruğunda doğduran
yağmurları salkım salkım yağdıran
bereketi ekmeğimizin
ekmeğimizin katığı
ve gökboyu mavi
deniz suyu mavi
ve doğurgan kara toprak
en büyüğü anaların

en yücesi aşkların
ay gibi akıtma alnımızda
gönlümüzde güneştir

ve yıldızdır gözümüzde
özveridir özümüzde
ömürdür

yaşar yanar ışır yanar
aydınlığı taşır yanar

bizim olan yarınlara sönmeden
yarınları çalar sazım
geleceğe gerilir
geleceğe kurulur
perde perde tel ile
çalındıkça el ile
söylendikçe dil ile
yüründükçe yol ile
özgürlüğe varılır
özlemlere varılır
varılır vezûv'ün yamaçlarına

akkorun ağzıdır yanardağ
ateş kusar söner dağ
günü gelince
gelince günü

savaşılır kayalarda kartal kanatla
gözleri güzel güvercin için
gözleri güzel güvercin için

dayanılır bitmeyen bir inatla
zındana
zincire
zulme

aşkla yanan çıra gibi sevdalı
coşkun akan dere gibi sevdalı
tufan gibi bora gibi sevdalı
ve erilir ereğe
erilir erince
durunca sular

bir uzun hava çalar ırmak
pınar bir ninni söyler
ve serin salınır deniz
özgürlük budur işte

barış budur

bayram bu

yani buhar olup uçan su
en büyük ateşe güneşe
yani dağılması damarımdan kanımın
günözünde erimesi canımın
yani ışık ışık dağılışım
havalarda
mavilerde
coşkulu

Ozan TELLİ

İnsan gelişmesinin alanı zamandır. Hiç bir boş zamanı olmayan, uyku, yemek v.b. gibi sırf fizik basit kesintilerin dışında bütün hayatını kapitalist hesabına yaptığı çalışmanın yuttuğu bir insan, bir yük hayvanından daha aşağıdır. O, başkaları hesabına zenginlik üreten, fizik bakımdan ezilmiş ve entellektüel bakımdan alıklaştırılmış, basit bir makinedir... Gene de çağdaş sanayinin bütün tarihi bize gösteriyor ki sermaye, karşısına engel konmazsa, bütün işçi sınıfını bu aşırı derecede aşağı seviyeye alçaltmak için hiçbir şeye bakmadan ve amansızca çalışacaktır.

K. MARKS

«Her mutfak kadını devleti idare etmesini öğrenmelidir.»

LENİN

«Kadınlar için tam bir özgürlük elde edilmezse, proletarya tam bir kurtuluşa ulaşamayacaktır.»

LENİN

DUY BU YAĞMURUN ÇANLARINI SEVGİLİM

Duy bu yağmurun çanlarını sevgilim
gökyüzüdür şimdi evlerin damlarından akan

Duy bu toprak kokusunu, yüreğinden
gelerek
kimbilir... belki de artık duyamazsın,
duyamam

İlk değil
kara bir arabanın sokakları püskürterek
kapımızda durduğu
Anamızın tülbentini gözüne yapıştırıp
çekilmesi bir köşeye
Elleri titreyerek sarması
eski bir gömleğimizi
kardeşimizin...

Duy bu toprak korkusunu, yüreğinden

İlk değil

kitaplarımızın kollarını iki yana açıp
yerlerde dağıldığı

Yunus Emre'yi pür dikkat incelerken
bir polis memuru
gülmekle, gülmemek arası
görünüvermesi dişlerimiz..

Duy bu yağmurun çanlarını sevgilim

Onun şapırtısında
çocukların minicik ayak seslerini duy,
toprakta davul çalınıyor diye eğlen
Ve onun sesinde
çalıştığı tezgaha kulak ver
bir işçinin...

Duy bu yağınurun çanlarını sevgilim

İlk değil

kara bir arabanın sokakları püskürterek
bizi alıp gittiği

Yağmur da dinmek üzere
—dinliyor musun.
Bir damla özgürlüğümüzden
düşüyorsa
inandığımız şeylere ulanıyor bir
damla,
ve birleşiyor başka damlalarla
birikiyor...

Duy bu yağmurun çanlarını sevgilim
hayatımızdır şimdi usulca toprağa bulanana
Kimbilir... belki de artık duyamazsın,
duyamam.

Ahmet ERHAN

ÖZGÜRLÜK

adı özgürlük olan
bir ülkede doğdum ben
suyun toprağın göğün
adı özgürlük olan

bengi sütünü içtim
güneşin memesinden
adı özgürlük olan
ışıklar anasından

dağların kucığında
yeşilin beşiğinde
bir badem saz banladım
adı özgürlük olan

yüreği sevda narı
al gonca dudakları
adı özgürlük olan
pir sultan abdal oldum

göğsümün kafesinden
kurtardım yüreğimi
adı özgürlük olan
halka sundum sevgilimi

kiminle kerem gibi
kiminle ferhat gibi
adı özgürlük olan
bir nazım hikmet gibi

ışıklarla donandım
bilinç bilinç bilendim
adı özgürlük olan
kuşamları kuşandım

karanlığı ışıkla
zulmü sevgiyle aştım
adı özgürlük olan
düzen için savaştım

sürüldüm kucak bucak
kapandım zindan zindan
adı özgürlük olan
düşünceler yüzünden

nesimi'ydim yakıldım
bedreddin'dim börklüce
adı özgürlük olan
mustafa'ydim asıldım

öldüm öldüm dirildim
yılmadan usanmadan
adı özgürlük olan
can türkümü söyledim

adı özgürlük olan
yüreklerle gürecek
adı özgürlük olan
günlere dek sürecek

gürmek, gürlemek eyleminin yalınç biçimi

Yaşar MİRAC

HALKIN ÖZGÜRLÜĞÜ

Özgürlük!

Özgürlük!

Özgürlük!

Kurşunlar altında çınlayan ses,
alevler arasında yankılanan ses,
büyük öfkenin sesi.

Geceye inat izlediğim ses,
sürüklediğim zincirlere inat
izlediğim ses.

Haykırırım savaşıırken:

Özgürlük!

Özgürlük!

Özgürlük!

Kutsal ırmak haykırır özgürlüğü,
köprüler haykırır özgürlüğü,
ırmağın iki yakası haykırır özgürlüğü,
haykırır benimle birlikte
gök gürültüsü, fırtına, kasırga:

Özgürlük!

Özgürlük!

Özgürlük!

Süzdüreceğim kavgayı,
yazacağım toprağa, duvarlara, pencerelere,
kapılara,
Meryem tapınağına, mihraplara,
saban izlerine, inişlere, yokuşlara, yollara,
hapisanelere, işkence odalarına,
darağaçlarına,
yazacağım zincirlere inat,
dinamitlere, bombalara inat,
yanıkların açtığı yaralara inat, yazacağım,
adını yazacağım senin,
yurdumun dört bir yanında görene dek seni,
görene dek büyüdüğünü senin,
başkaldıran, rüzgârlar haykırır özgürlüğü,
görene dek kapladığını her karış toprağı,
her kapıyı açtığını görene dek,
görene dek gecenin kaçtığını,
ışığın sisten kaleleri yıktığını görene dek,
süzdüreceğim kavgayı.

Özgürlük!

Özgürlük!

Özgürlük!

Kutsal ırmak haykırır özgürlüğü,

köprüler haykırır özgürlüğü

ırmağın iki yakası haykırır özgürlüğü,

başkaldıran, rüzgârlar haykırır özgürlüğü,
haykırır benimle birlikte
gök gürültüsü, fırtına, kasırga:
Özgürlük!
Özgürlük!
Özgürlük!

Fatma Tukan

LENİN İÇİN DEDİLER

Sosyalizm adımı
 üstünde burjuva leşinin
Yüz milyon
 köylünün lideri
 Proletaryadır, elbette.
Proletarya lideri:

LENİN

LENİN DESTANINDAN

LENİN

en insan olan İNSAN.

Biliyoruz hepimiz

hayatını Ulyanov'un,

kısacıktır

koca tarihte

ufacık bir an.

Fakat LENİN yoldaşın ömrü

ebediyete dek

uzun...

Yazıp anlatacağım onu

size

yenibaştan.

Ben tüm şair gücümü,

genç ve tannan

sana adıyorum, işçi sınıfı!

«Proletarya» lâfı

şekilsiz ve dar olabilir

sosyalizmden korkanlar için.

Fakat

bizim kulağımızı

müzik gibi sarar,

Müzik ki

ölüleri bile
savaşa kaldırır!

Biz dedik:
proletarya iktidarı
belki çarelerin
en sonudur,
bizi oraya
ancak bir tesadüf
atacak.
Diyor Marks hayır,
bu bir doğa kanunudur,
Dümeni
P r o l e t a r y a
tutacak!
Benzeméz
Marks'ın kitapları
klişelere,
ne kuru rakamdır onlar,
ne satır araları.
Marks kalkın, dedi
tüm işçilere
ve yürüttü
kütleleri
Dedi savaşın!
Bir işçi tanıyorum,
kara cahildi

tadına bile

bakamadı

alfabenin

fakat

bir gün konuşuyordu LENİN

o dinledi...

ve her şeyi bildi.

«Dün dörttük,

dörtyüz olacağız

bugün.

Saklanıyorsak bugün,

yarın meydana çıkacağız

Dörtyüz oluruz bugün,

dört milyon

öbürgün

tüm işçileri

kavgaya

çağıracağız»

Biz artık

sessiz sedasız

ağzı var,

dili yok

bir yığın değiliz!

Sınıfın dimağı,

sınıfın

emeği

sınıfın ünü,

sınıfın gücü,

Parti budur.

Hangi çocuktur

en sevilen çocuğu

Büyüyor

emekçi öfkesi,

şiddetli, amansız

İlyiğin

kitapları birer şimşek,

aralıksız!

Parti

işçi sınıfının

omurgasıdır.

kahramanlığın

ünü

ölmezliğe dek!

Parti,

arkadaşlarımızın

vefasıdır,

tarih anasının?

Lenin deriz,

partiyi

kastederiz,

Parti deriz,

kastettiğimiz LENİN.

Yeter artık!

Uluslar arasındaki kavgalar,
Bunları
bir iç savaşa
çevirelim,
diyor.

Yeter yağmalar, ölümler,
yaralar
yeter!

yoktur kabahati

ulusların

Dünya ulusları

burjuvazisine

bundan da beter

bir savaşın

sancağını

açalım!

biliyoruz her an:

proletarya

yendi

ve zaferi hazırlayan

Lenin'di!

Devrimler

ağır şeylerdir

kaldıramazsın,

ayakların

tartamaz.

İlyiç

büyükler arasında

daima önderdir!

Kalkıyor ülkeler

şimdi

proletarya

ardından

İlyiç'in

eli,

yönü doğru gösteriyor!

kara,

beyaz,

sarı,

her renk,

her ulustan

insanlar

sosyalizm

bayrağı altına

koşuyor.

Kaplumbağa hızı ile

geliyor

sevinçli haber

Lâkin

kara haberin çabuktur

ayağı.

O, insan gibi

yaşadı,

ölümü de

insan gibidir.

Lenin yaşıyor.

Yine canlı

sesleniyor

Proletaryalar birleşin

düzgün sıralarda,

doğan güneşin

ışığında!

köleler, doğrulun yerinizden

doğrultun kamburunuzu diyor.

Proletarya Ordusu, işte, dimdik ayaktasın!

Bu tez ve sevinçli devrim, bin yaşasın!

Tarihin kaydettiği savaşlar, yüzleri aştı

Fakat bu, tek haklı ve tek doğru savaştı.

MAYAKOVSKI

Eski okullar sadece kitaplardaki bilgileri öğretirlerdi. Öğrenciler yararsız, uydu-ruk ve kısır bir sürü bilgiyi hazmetmeye zorlanır, akılları bulandırılır ve genç kuşaklar birtek kalıba göre sıralandırılmış bü-rokratlar durumuna getirilirlerdi. Kişi in-sanlığın biriktirdiği bilgi haznesini hazmet-meden de sosyalist olabilir dersiniz, çok bü-yük bir hataya düşmüş olursunuz. Sosya-lizme yol açan o bilgilerin tümünü elde et-meden sosyalist sloganları ve Sosyalist bili-min sonuçlarını öğrenmeyi yeterli bulmak hatalı olur. Marksizm, Sosyalizm'in insan bilgisinin tümünden ortaya çıktığını göste-ren bir örnektir.

Esas olarak Marks tarafından yaratılan Sosyalizm'in biliminin, Sosyalist kuramın —yani bu Marksist öğretinin— kendi bir deha olmakla birlikte, artık sadece ondo-kuzuncu yüzyılda yaşamış birtek sosyalistin eseri olmaktan çıktığını, dünya üzerindeki milyonlarca, on milyonlarca proleterin, ka-pitalizme karşı verdiği savaşta uyguladığı bir öğreti durumuna geldiğini okumuş ve duymuşsunuzdur. Marks'ın öğrettiklerinin neden en devrimci sınıfın milyonlarca, on

milyonlarca insanının akıllarını, yüreklerini kazandığını soracak olursanız, birtek cevap alırsınız: Çünkü Marks eserini, kapitalizm döneminde elde edilen insan bilgisinin sağlam temeline dayandırmıştı. İnsan toplumunun gelişmesini etkileyen yasaları araştırdı Marks ve ardından kapitalizmin kaçınılmaz bir şekilde sosyalizme dönüşeceğini anladı. En önemli olanı ise, bu görüşü, o kapitalist toplumu en doğru, ayrıntılı ve derin bir şekilde araştırarak, kendinden önceki bilimin yarattığı her şeyi iyice hazmederek tanıtladı. Birtek ayrıntıyı dahi gözardı etmeden, insan toplumunun yarattığı her şeyi eleştirerek yeni bir biçim verdi. İnsan düşüncesinin yarattığı her şeyi, emekçi sınıf hareketi açısından, yeniden ele aldı, eleştirdi ve tanıtladı. Bunlardan sonuçlar çıkardı; burjuva sınırlamaları içinde kalmış ya da burjuva ön-yargılarıyla bağlanmış kişiler bu sonuçlara varamazlardı.

Sözgelimi, proleter kültürden sözettığımız zaman bunu aklımızdan çıkarmamalıyız. İnsanlığın bütün gelişmesinin yarattığı kültürün değişmesini bildiğimiz tak-

dirde, proleter kültürü yaratacak duruma gelebiliriz. Bunu açıkça anlamadan soruna çözüm yolu bulmak mümkün olmayacaktır. Proleter kültür ne havadan kapma bireydir, ne de kendilerine proleter kültür uzmanları ssn verenler tarafından yaratılmıştır. Bütün bunlar saçmalıktır. Proleter kültür, insanlığın, kapitalist, bürokrat, toprak ağalarından oluşan toplumun boyunduruğu altında biriktirdiği bilgi haznesinin mantıksal gelişmesi olmak durumundadır. Bütün bu yollardan proleter kültüre gidilmiştir ve gidilecektir. Aynı ekilde Marks'ın yeniden biçimlendirdiği ekonomi politik de insan toplumunun nereye ulaşması gerektiğini, sınıf kavgasına geii, proleter devrimin başlangıcını göstermiştir bize.

Proletarya Kültürü

V. İ. LENİN

YÜREĞİN YASASI

Herhalde

tek tek

herbirinizin

kaygıları ve kuşkuları vardır

Nasıl davranmalı bu kez?

Nasıl vermeli

en doğrusunu

kararın?

Yaşamda çünkü

güzellik ve çirkinlik

çoğu kez

bir aradadır.

Ve orada

pek çok yol uzanır..

Bir anda

en doğrusunu

apaçık

göremeyebilir

aklın ve vicdanın.

Yaşam yolunda

böyle bir ikilemle

karşılaştığımda

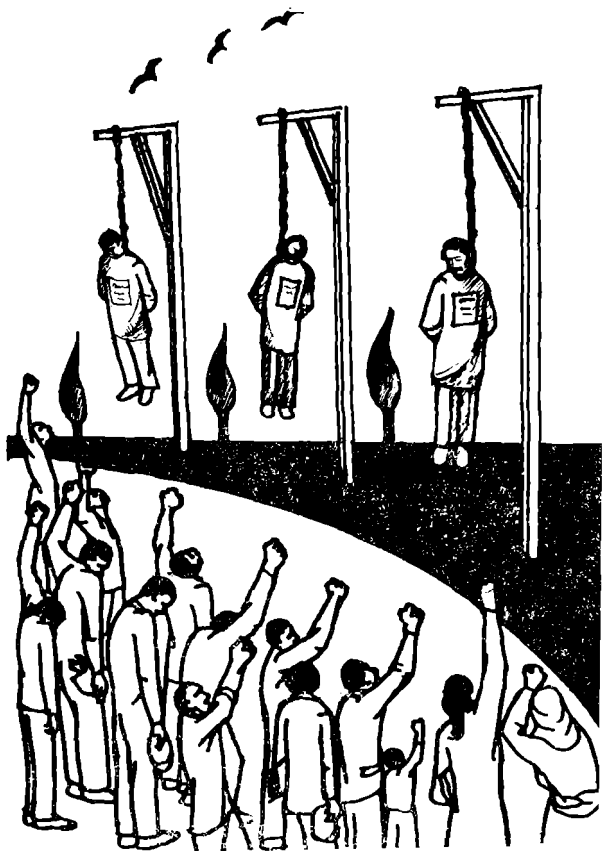
Değişmez
ve tek bir
yasası vardır
yüreğimin.
Seçerken
gideceğim yolu
düşünürüm :
Nasıl davranırdı
ve ne derdi
Lenin...

1965

Çeviren : Ataol BEHRAMOĞLU

ALEKSANDR
BEZİMENSKİ

DÜNYA HALKLARI
İÇİN
DEDİLER

«Ulusal bağımsızlık savaşlarının yükseldiği, toplumsal devrimlerin ard arda patlak verdiği günümüzde, dünyanın neresinde olursa olsun, ezilen ulusların bağımsızlık mücadelelerinin demokratik muhtevası, proletaryanın devrimci mücadelesinin bir parçasıdır. Çünkü ulusların kendi kaderlerinin tayin hakkı tanınmadan, uluslararası sosyalist devrimin gerçekleştirilmesi mümkün değildir.

İspanya'da kahpece öldürülen yiğit BASK Ulusal Kurtuluş savaşçılarını kalbimize gömüyoruz. Onlar ezilen ulusların kalplerinde kurtuluş bilincini geliştirerek ve çoğalarak yaşayacaklardır.

Ve inanıyoruz ki, halkların ve ulusların kurtuluş mücadelesi idamlarla, kurşuna dizmelerle durdurulamayacaktır.»

Yılmaz Güney

Biz o güne kadar, dur durak bilmeden,
Sürdüreceğiz amansız savaşımızı,
Dağ taş demeden yürüyeceğiz,
Gözler çakmak çakmak, yumruklar sımsıkı.
Sonunda, bütün bu çabalara karşılık,
Hiç bir şey geçmeyebilir de elimize,
Yola çıkarken biz bunu zaten göze almıştık.

Ölüm kondurup alnımıza yumuşak bir
öpücük,
Kaparsa usulcana göz kapaklarımızı,
Ve ipekten kefenler ve çiçekler içinde
Alıp korsa bizi kara toprağa,
Bu bile yeter de artar bize.

Sandor PETÖFI
Türkçesi : A. Kadir — Ş Hulûsi

Oysa isteklerimiz haklı ve çıplak!
Toprağı işleyenlerin olmalıdır toprak!
Evlerde evleri kuranlar oturmalıdır!
Madenler madeni kazanların malıdır!
Ve malları üretenlerin olmalıdır mallar!
Herkes'e açık olmalıdır okullar!

P. WEISS

- Çok bildiğini gösterme hırsın olmasın. Bilgiçler ciddi eylemci değildirler, onlar gelişemezler. Çok bildiğini düşleyen kimse, hayat ilerlediği halde bir yerde durur, bu durum onun geride kaldığını gösterir.

DİMİTROV

- Marksizmdeki yeni konuları akıllıca benimseyerek ülkemizdeki somut koşullara göre, onun ekonomik, kültürel, ulusal ve tarihi özelliklerine göre kapitalizmden sosyalizme geçme meselesini doğru olarak çözebileceğiz.

DİMİTROV

- Kitle içindeki insanların sağlam sesine kulak vermeyen, onların ruh durumlarını ve fikirlerini hesaba katmayan, eleştirildikleri zaman gücenen eylem adamları ister büyük ister küçük olsun, başarı sağlayamazlar.

DİMİTROV

GREV

Fabrikada, sokakta,
alını açık duranların yanında
dev gibi doğruldular.
Zafer yakında.
Bilek var, vuruşmaya.
Güç var, korunmaya.
Soluk var, harcanmaya.
Zafer yakında.
Can var, verilecek.
Kardeş var, ayakta.
Kardeşe can feda.
Zafer yakında

GUILLEVIC
(Çev: A. Kadir)

PARTİZANLAR (Kurtuluş Türküsü)

Kardeş, duyuyor musun
Kara uçuşunu dalgaların
Ovalarımız üstünde?

Kardeş duyuyor musun
Zincire vurulan
Ülkenin sağır çığlıklarını?

Hey partizanlar
İşçiler, köylüler
Davranın, tehlike çanı!

Bu akşam düşman
Bilecek kan pahasını
Ve gözyaşlarını...

Çıkın maden ocaklarından
Dağlardan bayırlardan inin
Arkadaşlar!

Kıran biziz
Mapusane parmaklıklarını
Kardeşlerimiz uğruna!

Öc ardımıza düşmüş
Yolumuz açlık
Ve yoksulluk...

Kimi ÷lkelerde
Kimileri yan gelir yatar
Düş kurarlar...

Biz, burda, görüyor musun?
Yürüyoruz ve öldürüyoruz
Geberiyoruz.

Burda biliyor herkes
Ne istediğini, ne yaptığını
Geçerken o...

Kardeş düşecek olursan
Bir başka kardeş çıkar gölgeden
Senin yerine.

Yarın, kara kan
Kurur kızgın güneşte
Yollar üzerinde.

Islık çalın yoldaşlar!
Gece içre dinliyor bizi
Bağımsızlık...

Maurice DRUON —
Joseph KESSEL —
Anne MARLY

Türkçesi: Teoman Aktürel

İncili ve afişli yoksul sokaklarında
Kefenlenmişti ırmaklar ve bütün akarsular
Ve durmadan büküyordu boynunu güllerin
Bildiriler kaypak basın ve tanklar

Ve işbirlikçiler başkentlerin patronları
Silah fabrikatörleri bankerler para babaları
Ve onların satınaldığı nice halk düşmanı
Bir kan gölünde boğmaya girişmişlerdi halkı.

Abdülvahap El-Beyati

DURDURAMAYACAKLAR HALKIN COŞKUN AKAN SELİNİ

Gardiyanları ve Yargıçları ve Savcıları
hepsi halka karşıdır
Kanunları, yönetmelikleri bütün kararları
hepsi halka karşıdır
Dergileri, Gazeteleri bütün yayınları
hepsi halka karşıdır
Bunların hiçbirini onları kurtaramayacak,
Durduramayacaklar halkın coşkun akan
selini.
Panzerleri, Kelepçeleri, bütün silahları
hepsi halka karşıdır
Borsaları ve Şirketleri ve İktidarları
hepsi halka karşıdır
Bunların hiçbirini onları kurtaramayacak,
Durduramayacaklar halkın coşkun akan
selini.

Söz : Bertolt Brecht,

ÖRGÜT ÇALIŞMASINA ÖVGÜ

Güzel şeydir

Sınıf kavgasında ortaya çıkıp konuşmak,
Yalın bir sesle yığınları kavgaya çağırmak,
Zalimi ezmek, mazlumu ayağa kaldırmak.

Lakin namluları altında kapitalistlerin

Gizli gizli ve ilmik ilmik

Partinin ağlarını ören

O ufak tefek, gündelik işler

Hem yararlıdır, hem çetin.

Konuşacaksın, ama

Bilmeyecekler konuştuğunu senin.

Üstün geleceksin, ama

Senden bilmeyecekler üstünlüğünü

Öleceksin, ama

Kimse bilmeyecek öldüğünü.

Bey k işler görenler çıkmadı değil,

Ama hep ün kazanmak için,

Aynı şeyleri yaparlar mıydı, dersin,

Unutulacaklarını bilseler?

Oysa o fıkara sofrasından eksik olmaz

ONUR,

Ö daracık barakanın alçacık kapısından
Eğilip çıkan başka türlü bir Uludur,
Ve ÜN «Kim yaptı bunca işi?» diye
Boşuna onu arayıp durur.
Sözümüz size, ey adsız sansız savaşçılar,
Yüzünüzü açın n'olur!
Çıkın bir an karanlıklardan!
Nişan değil, size dünya halklarından
Selam getirdik, selam!

Bertolt BRECHT
(Çev: Can YÜCEL)

GENERAL, ŞU SENİN TANKIN GÜÇLÜ BİR ARAÇ

Yerle bir eder bir ormanı, yüz insanı
ufalar geçer
Ama bir kusuru var:
Mutlak bir sürücü ister.

General, şu senin bomba uçağın pek güçlü
Hızlı uçar fırtınadan, filden çok taşır.
Ama bir kusuru var:
Mutlak yapacak bir usta ister

General, insanoğlu çok işe yarar.
İstersen uçar, istersen öldürür.
Ama bir kusur var:
Düşünür.

Bertolt Brecht
Türkçesi : Hasan Kuruyazıcı

ŞİLİ YÜREĞİMDE

Pablo Neruda'ya

Eli bıçaklı lânetliler uyuyamayacaksınız,
Pençeleri kanlı kargaları gecenin,
Hüzünlü gölgelerin karanlık alçakları,
Ölü tasallutçuları.
Uyuyamayacaksınız.

Onun soylu türküsü, sımsıcak tutkusu,
Zirveleri aşan yüksekliği,
Halkının özgür birliğinde
Boğacak sizi bir gün.
Uyuyamayacaksmız.

Gelin görün öldürülen evini
Ve kinimizi,
Gözyaşları yitik yoksulluğunda
Ayaklar altındaki koca yüreğini
Koparılmış, saf ellerini.
Uyuyamayacaksınız.

Uyuyamayacaksınız. Çünkü uyanık herkes.
Uyuyamayacaksınız. Çünkü ışıktır kör eden
sizi.

Uyuyamayacaksmız. Çünkü salt ölümdür
Zaferiniz.

ALBERTİ

Türkçesi : Hüseyin Baş

İSPANYADAKİ GİBİ

İnanmayın onlara. Çünkü
aynı maske takılı yüzlerine.
Dillerinde kanuna bağlılık
ve ellerinden çıkan kurşun sadece.
Ve nihayet, Şili'dekiler de aynıları
İspanya'dakilerin.
Evet her şey bitmiş. Ama ölüm,
ölüm her şeyi bitirmez ki.
Bakın! Vurdular birini.
Kör bu öldüren el.
Dün düştü. Fakat kanı, hemen,
daha bugün kalkıyor ayağa.

Rafael ALBERTİ

Türkçesi : Arif Çağlar

İSPANYA'DA DİRENİŞ

Ne «İspanyol Meyhanesi,»
Ne İspanya bahçeleri
Ne de Granada'lı aşığın seranadı
İspanya'yı anlatır bize.

İspanya denilince,
Bir Hitler sevdalısı
General bozuntusu Franko,
Bir de
Ölümün üstüne üstüne üstüne
Yürüyen insanlar
Gelir aklımıza.

Ne kara saç,
Ne elâ göz,
Ne de «Endülüs'te Rarks!»
İspanya'yı anlatır bize.

İspanya denilince,
Düşünceye vurulan zincir,
Halkının özgürlüğü uğruna
Mengenede can veren yurtseverler
Gelir aklımıza.

Bizim İspanya'mız;
Gücünü halktan alan,
Dalga dalga büyüyüp
Alev alev kaynayan
Faşistlere başkaldıran
Bir dünyanın İspanya'sıdır...

Reyhan ŞUBEN

Verilen söz bizim için yasadır.

DİMİTROV

Sosyal ve devlet hayatında olduğu gibi özel ve kişisel hayatta da gelecek ve mutluluk, korkaklara, tembellere, zayıf iradelilere ait değildir. Mutluluk ve gelecek gerek kişisel hayatta, gerekse sosyal hayatta, haklı olarak kuvvetli, mert, ısrarlı ve iradeli erkek, kadın ve gençlere aittir.

DİMİTROV

Cahil, zahmetkeş halk!

Ufukları saran ihanet bulutları, içtimai inkılabın intikam gölgeleriyle dağılıyor. Bahtiyarlık güneşi doğuyor. Ağlayan çehreler yeni bir ziya ile gülecek ve altında ebediyen parlayacaktır.

Proletarya için hayat ve şeref, azm ile birliktedir. Ölüm ve mezellet, miskinlik ve perişanlıktır.

M. Suphi

KOMÜNİSTLERE BİR ÇİFT SÖZ

Komünistler, bir çift sözüm var size;
İster devlet başında olun, ister zındanda,
İster sıra neferi, ister parti kâtibi.
Lenin girebilmeli, her zaman, her mekânda.
İşinize, evinize, bütün ömrünüze
Kendi işi, öz evi, kendi ömrüymüş gibi.

1956

Nazım Hikmet

KALDIRMADIKÇA BAŞLARIMIZI

Boşa didinmek fayda vermez
Her geçen gün daha beter dünden
Böyle gelmiş böyle gitmez
Sömürü zulüm devam etmez
Kaldırmadıkça başlarımızı
Sefaletimiz bitmez

Elindeki bu boş tencere
Dolar mı kendi kendine
Eğer razı olursan sen
Kendi kötü kaderine
Kaldırmadıkça başlarımızı
Sefaletimiz bitmez

Bertolt Brecht

BAŞINA NE HAL GELECEĞİNİ BİLMEDEN KÖYLÜLERE SALDIRIR

Milletin kan içicisi, yeter artık
reva mı ki, köylüleri kovman
onları göç yollarına katman.
Ölümcül bir hastalık olmuşsun, düşmüşsün
içine kemiklerin
köylü devrimidir ilacı.

Ağasınız siz, beysiniz
yani mal sahibi, köy sahibi, altın sahibi.
Düşmanlar için meri keklik
öğüt veririm, mısra dizerim otuz yıldır
yüzbin kere yazıklar olsun
boşa gitmiş tümü,
kafanız çeliktenmiş, yüreğiniz de kör
kızkın şişlerle dağlanası...

Pul ve para tapıcıları sizi,
gâvurlar dinsizler, bahtsızlar
saz ve ney dinlersiniz
boş verip türkülerimize
kazık gibi batıyor değil mi
gözlerinize dizelerim
benziyor mu hiç Feridül Etreş
ve Sami Şeva'nın çalgılarına?

Siz kovup durun köylüleri
çıplak ve aç yaşasınlar diye
ama korkmuyorlar sizden
oyacaklar gözlerinizi.

Ayıp değil mi hasta ve tutsak kalsın kürtler
her biri, bin parça birbirinden
birlik yok; ikinin arasına girmiyor bir inanç
el-ele vermelisiniz gençler ve aydınlar
köylüler ve bütün işçiler
uyanmalı, birleşmelisiniz
kaplanlar gibi başı yüce
yalan ocağı olmuş bu ağalar ve beyler
oğuşturun gözlerinizi derin uykudan
haykırarak sesleniyoruz otuz yıldır; artık
yeter
kuru gözlerle sizi meydanda gördüğüm.

— Özgürlük Devrimi, 1954 —
Cigerhun

SAVAŞ İSTEYEN KİM, BARİŞ İSTEYEN KİM?

Yiğit arkadaşlar, güzelim gençler barış ister
Gül, çiçek, gülnaz, ve nesrin barış ister
Su, bereketli toprak, bütün yapılar barış
ister

Erdemliler, insancılar, tümü barış ister
Sevenler, şirin'le zin barış ister
Stalin gibi yoldaşlar barış ister.

Haykıralım kadın - erkek bir ağızdan
Yaşasın Stalin, yaşasın barış!

O, çılgın ve cahil insanlar hep savaş ister
İnançsız, dinsiz, vicdansızlar savaş ister
Cinayet ve yağma sevenler savaş ister
Büyük ağalar, kapitalistler savaş ister
Köleciler, insan düşmanları savaş ister.
Truman gibi kanemiciler savaş ister.

Haykıralım kadın - erkek bir ağızdan
Yaşasın Stalin, yaşasın barış!

Barış, görüşme, kucaklama ve şenlik sağlar
Barış, esenlik, gönül hoşluğu, kazanç sağlar
Barış, düğün - dernek, halay sağlar
Barış, şenlik, müzik, türküler sağlar
Barış, köşk, saray, evler sağlar
Barış, güzelim gençlerin yetişmesini sağlar.

Haykıralım kadın - erkek bir ağızdan
Yaşasın Stalin, yaşasın barış!

Savaş, hep zorbalık, zulüm ve kölecilik
getirir

Savaş, kıtlık, yokluk, pahalılık getirir
Savaş, viran eder evleri, yıkık kor duvarları
Savaş, katleder kadın, erkek; sığır ve
davarları

Savaş, düşmanlık, bağrıış, feryat getirir
Savaş, perişanlık, yoksulluk, naçarlık getirir.

Haykıralım kadın - erkek bir ağızdan
Yaşasın Stalin, yaşasın barış!

Düğün - halay mı, yoksa savaş mı istersiniz?
Bahçe, bostan, bağ mı; yoksa savaş mı
istersiniz?

Köy, tahıl - tane, koyun mu; yoksa savaş mı
istersiniz?

Bu canavarın ölümünü mü; yoksa savaş mı
istersiniz?

Tezelden özgürlüğümüzü mü; yoksa savaş
mı istersiniz?

Haykıralım kadın - erkek bir ağızdan
Yaşasın Stalin, yaşasın barış!

Köleciler hep böyle kör kalalım ister
Biz boyunduruklu, zavallı, kendisi yüce
yaşasın diye

Pahalıya satsın diye kumaş, demir ve
traktörü bize
Servetimizi, toprağımızı, petrolümüzü zorla
alsın diye
O, koyun ve bağlarımızı yesin; biz ona
çobanlık, bağbanlık yapalım diye
Birlik olmazsak eğer, kaptırırız onlara bu
fırsatı.
Haykıralım kadın - erkek bir ağızdan
Yaşasın Stalin, yaşasın barış!

— Özgürlük Devrimi, 1954 —
Cigerhun

ANGOLALI ÇOCUKLAR

Çocuklar ayaktadır.
Çocuklar
savaşa hazır.
Ayaklarındaki postallar
Angola çocuklarının,
kendilerinden ağır.

Çocuklar gidecek
tırnaklariyle güneşi
söküp çıkarmaya.
Çünkü güneş
yeryüzünde değil,
güneş
yerin altındadır.

A Kadir

FİLİSTİNLİ ÇOCUKLAR

Hiç kimse
hiçbir şey
veremez onlara.

Hiç kimseden
hiçbir şey
bekledikleri yok.

Kara zeytin
ve arpa tanesi
yedikleri
bu çocukların.

Ve kuru ot.
Ve çürük hurma

Bu çocuklar
yoğuracaklar
kendi hamurlarını
bir gün
kendileri.

Hamur tahtasında
özgürlüğün.

VIETNAMLI ÇOCUK

Bakın bir çocuk yüzü bu
Saçları kapkara
Yeryüzünün en koyu karası.
Vurmuş gözlerine
Dünyamızın o kutsal aydınlığı.
Ne yapsa
Ne yapsa yenemiyor onu
Çağımızın uygar canavarı.
Gülüştü, acı çekmiş insanlarınki gibi
Gülüyor bu erken yaşlanan yüz,
«Acılarımın bedeli zaferimdir» diyor,
Çünkü savaşı için yaşıyor.

Nyerges Andras

- Proletarya kültürü rasgele bir yerden, birdenbire ortaya çıkmaz, bu konuda uzman olduklarını söyleyen insanların icadı da değildir. Saçma bunlar. Proletarya kültürü insanlığın, kapitalist toplumun, toprak sahipleri ve bürokratlar toplumunun boyunduruğu altında biriktirmiş olduğu bilgilerin tümünün akla uygun gelişimi olmalıdır.

LENİN

- Bilgiyi sadece özümlemekle kalmamalı, eleştirici biçimde özümlemelisiniz. Aklınızı yararsız bilgi yığınlarıyla karıştırmamalı, günümüzün kültürlü insanına son derece gerekli olan gerçeklerin bilgisiyle zenginleştirmelisiniz.

LENİN

DEVİRİM İÇİN MARŞLAR DEDİLER

Uyan, ey zulüm ile ezilen ve kahrolan
Uyan
Uyan artık, bir elinde devrim bayrağı tutan.
Uyan, ey zulüm ile ezilen, kahrolan uyan
Yürü düşmanlarına, ey susamış, aç insan.

ENTERNASYONAL

Uyan artık uykudan uyan
Uyan esirler dünyası
Zulme karşı hıncımız volkan
Kavgamız ölüm kavgası
Mazi ta kökünden silinsin
Biz başka alem isteriz
Bizi hiçe sayanlar bilsin
Bundan sonra her şey biziz.

Bu kavga en sonuncu kavgamızdır artık
Enternasyonalle kurtulur insanlık

Tanrı, patron, bey, ağa, sultan
Nasıl bizleri kurtarır
Bizleri kurtaracak olan
Kendi kollarımızdır
İsyan ateşini körükle
Zulmü rüzgârlara savur
Kollarının bütün gücüyle
Tavı gelen demire vur

Bu kavga en sonuncu kavgamızdır artık
Enternasyonalle kurtulur insanlık

Hem fabrikalar, hem de toprak
Her şey emekçinin malı
Tufeyliye tanımayız hak
Her şey emeğin olmalı
Cellatların döktüğü kan
Bir gün onları boğacak
Bu kan denizinin ufkundan
Kızıl bir güneş doğacak

Bu kavga en sonuncu kavgamızdır artık
Enternasyonalle kurtulur insanlar.

İLERİ

Kızıl bayrak dalgalansın saflarımızda
Kenetlenip savaşalım özgürlük için
Düşmanların tehditleri vız goller bize

Bu ölüm kalım savaşı
Haydi ileri!
Bu ölüm kalım savaşı
Haydi ileri!

Birkaç yoldaş kaybetsek de
Savaşa devam

Onların kanıyla boyandı bayrağımız
Ölenlerin yasını tutacak vakit yok.
Ne sürgünler, ne işkence, ne de zincirler
Söndüremez içimizde yanan ateşi
Kahrolsun zalim, hainler, yoksullar doysun
Bu ölüm kalım savaşı
Haydi ileri!

Kazanalım son kavgayı sussun silahlar
Kurtulunca bütün dünya el ele versin
Tarlaları türkülerle ekip biçelim,
Barış, dostluk ve özgürlük
Bu dünya bizim!

HÜRRİYET MARŞI

Bir elinde kitapları, türküleriyle geldiler
Dalga dalga aydınlık oldular,
Yürüdüler karanlığın üstüne
Meydanları zaptettiler yine.
Beyazıt'ta şehit düşen
Silkinip kalktı kabrinden
Ve elinde bir güneş gibi taşıyıp yarasını
Yıktı şahmeranın mağarasını.
Daha o gün değil, derlenip dürülmesin
bayraklar
Dinleyin, duyduğunuz çakalların ulumasıdır.
Safları sıklaştıran çocuklar,
Bu kavga faşizme karşı, bu kavga hürriyet
kavgasıdır.

ADİLOŞ BEBENİN NİNNİSİ

Ninni adiloş ninni

Uyu uyu da büyü

Doğdun

Üç gün aç tuttuk

Üç gün meme vermedik sana

Adiloş bebem,

Hasta düşmeyesin diye

Saldır şimdi memeye

Saldır da büyü.

Ninni adiloş ninni

Saldır saldır da büyü

Bunlar,

Engerekler ve çıyanlardır

Bunlar,

Aşımıza ekmeğimize

Göz koyanlardır.

Tanı bunları

Tanı du büyü.

Ninni adiloş ninni

Tanı tanı da büyü.

Bu namustur

Künyemize kazınmış

Bu da sabır

Ağulardan süzölmüş

Sarıl bunlara
Sarıl da büyü.
Ninni adiloş ninni
Sarıl sarıl da büyü.

UYAN

Uyan acılı kardeşim
Uyan, daha daha uyan
Dertli perişanım benim
Uyan, daha daha uyan!

Uyan kendine hak iste
Kara bahtını ak iste
Doktor iste, toprak iste
Uyan, daha daha uyan!

Jandarma dövmesin seni
Aç gözünü dinle beni
Hergün biraz daha yeni
Uyan, daha daha uyan!

Ayrılığın kökünü kaz
Tarihine bir destan yaz
Karanlıkta beyaz beyaz
Uyan, daha daha uyan!

Uyanmak sana görödir
Sanma bu söz boş yorödir
Güneş doğmak üzerödir
Uyan, daha daha uyan!

KAVGA

Al kardaşım al eline gürzünü
Vur zalimin zulmüne vur, vur be vur vur
Kendi rahatını kendi elinle
Zor değil be, kendin için kur be kur kur

İşin mi var, damın mı var, hani non?
Atılan sen, satılan sen, evet son non
Asker senden, vergi senden, oy senden
Senden olmayandan hesap sor be sor non

Yeter be her gelen seni taşıladı
Atılan taş kemiğine işledi
Uyan artık senin kavgan başladı
Yapış bir ucundan şuna gir be gir gir

ONBEŞLER İÇİN

Yangınlara, fazla bakan gözler yaşarmaz,
Alnı kızıl yıldızlı baş secdeye varmaz,
Döğüşenler ölenlerin tutmaz yasını.

Yine fakat bir yıldırım zulmeti yırtsa,
Sağır gökün koynundaki çanı haykırtsa,
Anıyoruz göğsünüzün son sayhasını.

Eski cihan, yeni cihan önünde eğil!
Aramızdan birkaç yoldaş ayırmak değil,
Her ne yapsan varacağız emelimize!

Karadeniz... bunu duysun derinliklerin:
O ateşli göğüsleri delen hançerin
Kabzasını alacağız biz elimize!

Nazım Hikmet

16 HAZİRAN

Düş değil bu hayal değil he hey be hey
Yetmiş bin dev işçim kalktı yürüdü
Kokuşmuş düzene sahip çıkanın
Alnının çatına baktı yürüdü

Nasırlı elinde gürz gibi kını
Güneş tepesinde kızıl bir şıl
Sağır beyinlere ayak sosını
Paslı çivi gibi çaktı yürüdü

Yeter demek için patron kârına
Dev adımlar selâm yazdı yarına
İşbaşından cadde ortalarına
Kükreyen sel gibi aktı yürüdü

Çıplak ayaklısı, yanık döşlüsü
İşten atılmışı, keser dişlisi
Sakatı, hastası, genci, yaşlısı
Evinden dışarı çıktı yürüdü

O barış yerine kavgayı seçen
Alnının terini su diye içen
Kıyıda köşede eline geçen
Demiri iki kat büktü yürüdü.

İŞÇİ HALAYI

Fabrikaya gireriz

İşimizi biliriz

Sınıf savaşı için

Canımızı veririz

Geliyor işçi alayı

Devrimciler çeksin bayrağı

Sermayenin gücünü

Emperyalist zulmünü

Yıkacağız mutlaka

Halk iktidarı günü

Geliyor işçi alayı

Devrimciler çeksin bayrağı

Çalışsın fabrikalar

Sürülsün hep tarlalar

İşçi köylü önünde

Sosyalist bir düzen var

Geliyor işçi alayı

Devrimciler çeksin bayrağı

İŞÇİ YÜRÜYOR BAŞTAN

Geliyoruz zincirleri kıra kıra hey
Burjuvanın kafasına vura vura hey
Geliyoruz zincirleri kıra kıra hey
Faşistlerin kafasına vura vura hey

İşçi yürüyor baştan

Fabrika dağdan taştan

Galiptir her savaştan

Geliyoruz zincirleri kıra kıra hoy
Burjuvanın kafasına vura vura hoy
Geliyoruz zincirleri kıra kıra hey
Faşistlerin kafasına vura vura hoy

İşçi köylü elele

Engel boştur bu sele

Amele ırgat köle

Geliyoruz zincirleri kıra kıra hey
Burjuvanın kafasına vura vura hey
Geliyoruz zincirleri kıra kıra hey
Faşistlerin kafasına vura vura hey

Emekçiyiz güçlüyüz

Kavgada bilinçliyiz

Faşizme hep hınçliyiz

Geliyoruz zincirleri kıra kıra hey
Burjuvanın kafasına vura vura hey
Geliyoruz zincirleri kıra kıra hey
Faşistlerin kafasına vura vura hey

16 HAZİRAN

Onaltı haziran yüzbin işçi yürüdü

Onaltı haziran yüzbin işçi yürüdü

Heyyyy...

Onaltı haziran genel direniş

Burjuvaziye, tüm sömürüye

Nasırlı ellerin yumruğu bugün.

Onaltı haziran işçi eylem birliği

Onaltı haziran işçi eylem birliği

Heyyyy

Onaltı haziran genel direniş

Burjuvaziye, tüm sömürüye

Nasırlı ellerin yumruğunu bugün.

Onaltı haziran emperyalizme karşı

Onaltı haziran emperyalizme karşı

Heyyyy...

Onaltı haziran genel direniş

Burjuvaziye, tüm sömürüye

Nasırlı ellerin yumruğunu bugün.

İŞÇİ BİRLİK CEPHESİ

İnsan insan olduğundan
Acıkan karnı doymalıdır
Boş laflarla karın doymaz
Yiyecek ekmek olmalıdır

Marş sol ' ki üç
Marş sol ' ki üç!
Arkadaş yerini bil,
İşçinin sınıf cephesine gir
Çünkü sen de bir işçisin

İnsan insan olduğundan
Ezmekten, ezilmekten nefret eder
Ne altında köle ister
Ne üstte efendiye boyun eğer

Marş sol ' ki üç
Marş sol ' ki üç!
Arkadaş yerini bil,
İşçinin sınıf cephesine gir
Çünkü sen de bir işçisin

İşçi işçi olduğundan
Başkası onu kurtaramaz
Çünkü işçileri kurtaracak olan
İşçiden başkası olamaz

Marş sol ' ki üç
Marş sol ' ki üç!

Arkadaş yerini bil,
İşçinin sınıf cephesine gir
Çünkü sen de bir işçisin

İLERİ İŞÇİLER

İleri işçiler
Yoldaşlar ileri
Kızıl bayrağımız
Sınırlar aşıyor
İleri işçiler
Yoldaşlar ileri
Zafere koşuyor
Kızıl bayrak
Bayrağımız önde yürüyoruz
Bayrağımız önde yürüyoruz
Bayrağımız önde yürüyoruz
Hedef sosyalizm ve hürriyet

HAYAT DENİLEN KAVGAYA GİRDİK

Hayat denilen kavgaya girdik
Çelik adımlarla yürüyoruz
Biz bu karanlık yolun sonunda
Doğacak güneşi bekliyoruz.

Dağları aşıyor bak yakınlaşıyor
Ayla yıldıza hep koşun
Bu bir rüya değil, bu bir hülya değil
Yıldızıdır kurtuluşun

Kara deryalarda bir fenersin
Senin ışığında yürüyoruz
Biz bu karanlık yolun sonunda
Doğacak güneşi bekliyoruz

Fabrikalarda biz, tarlalarda biziz
Biziz hayatı yaratan
Dil farkı bilmeyiz, din farkı bilmeyiz
Sanki doğduk bir anadan

Anamız amele sınıfıdır
Yurdumuz bütün cihandır bizim
Hazırlandık son kanlı kavgaya
Başta bayrağımız Leninizm

Bayrağını yükselt, daha daha yükselt
Yükselt bayrağını yukarı
Bugüne vuralım, yarını kuralım
Kaldıralım sınıfları

Fabrikalarda biz, tarlalarda biziz
Biziz hayatı yaratan
Dil farklı bilmeyiz, din farkı bilmeyiz
Sanki doğduk bir anadan

PARTİZAN

Kıtlıkta ve soğuklarda
Şehirde ve tarlalarda
Lenin'in işaretiyle
Ayaklandı partizan

Beyazların elinde kalan
Son kıyıya varmak için
Dağlardan ve ovalardan
İlerledi partizan

Kan ve can bedelidir bu zafer
Dokuzyüzonyedilerde
Karlarda ve fırtınada
Kurtardılar sovyeti

Beyaz orduyu yenerok
Ezerek atamanları
Bitirdiler
Denizin kıyısında

BİR MAYIS

Günlerin bugün getirdiği, baskı zulüm ve
kandır
Ancak bu böyle gitmez, sömürü devam
etmez
Yepyeni bir hayat gelir bizde ve ülkelerde
Bir mayıs, bir mayıs işçinin emekçinin
bayramı
Devrimin şanlı yolunda ilerleyen halkın
bayramı
Yepyeni bir güneş doğar dağların
doruklarından
Mutlu bir hayat filizlenir kavganın
ufuklarından
Yurdumun mutlu günleri mutlak gelen
gündedir

Bir Mayıs bir Mayıs işçinin emekçinin
bayramı
Devrim şanlı yolunda ilerleyen halkın
bayramı

Vermeyin insana izin kanması ve susması
için
Hakkını alması için kitleyi bilinçlendirin
Bizlerin ellerindedir gelen ışıklı günler

Gün gelir gün gelir kavgalar kalmaz biter
Devrimin şanlı yolunda bir kâğıt gibi erir
gider

■ Edebiyatın mekanik bir eşitçiliğe, aynı düzeyde tutulmaya, çoğunluğun azınlık üzerindeki egemenliğine herşeyden az elverişli olduğu tartışılmazdır. Bu alanda, kişisel insiyatife, bireysel eğilimlere, düşünce ve hayal gücüne, biçim ve içeriğe mutlaka daha geniş bir yer verilmelidir.

LENİN

- Marksizmin devrimci proletaryanın ideolojisi olarak taşıdığı tarihi önem, bu ideolojinin burjuva çağının kazandırdığı kültürel değerleri bir yana itmek şöyle dursun, tersine, ikibin yıldan fazla bir geçmişi olan insan kültür ve düşüncesinde değerli olan ne varsa biraraya getirilmesinden ve yoniden gözden geçirilmesinden ileri gelir.
- Ancak belleğini, insanlığın yarattığı bütün hazinelerle zenginleştirdikten sonra insan komünist olabilir.
- Bir toplum içinde yaşamak ve ondan bağımsız olmak olanaksızdır. Burjuva yazarının ya da sanatçısının özgürlüğü maskeli bir bağımsızlıktan, para pul bağımlılığından, kokuşmuş bir bağımlılıktan, fahişe bağımlılığından başka birşey değildir.

LENİN

Bibliyografya :

- LENİN, Kültür ve Kültür İhtilâli Üzerine Ser Yayınları, 1969
- LENİN, Proletarya Kültürü, Yar Yayınları, 1976
- ÇETİN YETKİN, Siyasal İktidar Sanata Karşı Bilgi Yayınevi, 1976
- JUDANOV, Edebiyat Müzik ve Felsefe Üzerine, Bora Yayınları, 1977
- FİLİSTİN ŞİİRİ, A. Kadir, Afşar Timuçin, 1974
- Marksizm ve Şiir, Antoloji, Uğrak Kitabevi Yayınları, 1966
- MAYAKOVSKİ, Lenin Destanı, Hür Yayınevi,
- JEAN FREVILLE, V.İ. Lenin Sanat ve Edebiyat Üzerine, Payel Yayınevi, 1968
- Mustafa Suphi Kavgası ve Şiirleri, 1974
- SABAHATTİN ALİ, Değirmen Dağlar ve Rüzgâr, Varlık Yayınları, 1965
- KEMAL BURKAN, Dersim, Toplum Yayınevi, 1978
- AHMED ARİF, Hasretinden Prangalar Eskittim, Cem Yayınevi, 13. Basım, 1968
- NAZİM HİKMET, Bütün Eserleri, 1967

— TÜRK SOLU, DOĞRULTU, YENİ A AS-
YALI, YARINA DOĞRU, GELECEK, Dİ-
RENİŞ, MİLLİYET SANAT, Devrimci
Plaklar, ANT, MİLİTAN, SANATIN EME-
Ğİ Dergileri.

Düzeltilme : Anlam karışıklığına yol açabilecek yanlış dizilmiş kelimelerin aslı şöyledir.

5. sayfa : 8. satırdaki «kazanırlar» kelimesi «kazınırlar», 6. sayfada 11. satırdaki «olanları» kelimesi «alanları», 14. satırdaki «oluşuna» kelimesi «oluşuma» olarak düzeltilecektir.

Desenler Serap AKAY

İÇİNDEKİLER

Öndeyiş Yerine

5

BÖLÜM I

Merhaba Dediler	11
Merhaba Zülfü Livaneli	13
Dert Beni Pir Sultan Abdal	14
Kozanoğlu Karakız Hatun	15
Görünür Dadaloğlu	16
Seçme Sözler	17
Mapusane Türküsü Sabahattin Ali	18
Hapishane Şarkısı III Sabahattin Ali	19
Gurbet Hapishanesi Sabahattin Ali	20
Seçme Sözler	21
Sabahın Sahibi Var Ruhi Su	
Bavo Bave Ruhi Su	23
Atasözü - Ruhi Su	24
Bu Kavga Halkın Kavgası Ruhi Su	
Kalkın Ayağa Kalkın Ruhi Su	26
Mahsusmahal Ruhi Su	27
Nereye Payidar Çiğdem Talu	28
Direnış Türküsü Çiğdem Talu	29
Kasa Şarkısı Çiğdem Talu	30
Kasa Can Çekişiyor Çiğdem Talu	31
Turan Emeksiz Enver Gökçe	32

Bir Milli Kurtuluş Türküsü	Enver Gökçe	34
Hasrettinden Prangalar Eskittim	Ahmet Arif	35
Terketmedi Sevdan Beni	Ahmed Arif	36
Bir Asker Türküsü		37
Yaratan Bizleri İnsan Yarattı - Ruhi Su		38
Uyanış	Nazım Hikmet	39
Akşam Gezintisi	Nazım Hikmet	40
Gecenin Saat Biri - Nazım Hikmet		43
Doğum	Nazım Hikmet	46
Karıma Mektup	Nazım Hikmet	48
Vurulacaktır	Aşık Hasan Devrani	51
Devran Açık gözlerindir	Aşık Musa Merdanoğlu	52
Seçme Sözler		53

BÖLÜM II

Türkiye Üzerine Dediler		55
Türkiye'nin Mazlum İşçi ve Köylülerine	Mustafa Suphi	57
Seni Düşünüyorum - Nazım Hikmet		58
Sorguda	Metin Demirtaş	63
Kavganın Uzağında	Metin Demirtaş	65
Dersimi Unutma	Nihat Behram	66
"S" Cezaevindekine		68

Hürlüğün Üstüne Sürdüler Beni	Arif	
Damar		69
Kızılırmak'tan	Hasan Hüseyin	71
Kızılırmak'tan	Hasan Hüseyin	73
Kızılırmak'tan	Hasan Hüseyin	74
1 Aralık	Mehmet Salih	76
İsimsiz Şiir -	Hasan İzzettin Dinamo	77
	Hasan İzzetin Dinamo	77
Ne Zor Şeymiş	Sabahattin Ali	79
İsimsiz Şiir	Ahmet Arif	81
	Ahmet Arif	81
Memleketim	Nazım Hikmet	87
Büyük Taarruz	Nazım Hikmet	88
Kadınlarımız	Nazım Hikmet	89
Şeyh Bedrettin Destanından	Nazım	
Hikmet		92
Açların Gözbebekleri	Nazım Hikmet	94
Yapıyla Yapıcılar	Nazım Hikmet	98
İsimsiz Şiir	Mehmet Salih	100
İsimsiz Şiir	Ahmed Arif	101
İsimsiz Şiir	Mehmet Salih	102

BÖLÜM III

Devrime Kan Verenler İçin Dediler		103
1921 Kânunisanı 28	Nazım Hikmet	105
Devrim İçin Her Zaman Ölecekler Bu-		
lunur İ. Kaypakkaya		106

Ölen Yoldaşlar için İbrahim Kaypak- kaya	106
İsimsiz Şiir Ataol Behramoğlu	107
İsimsiz Şiir A. Kadir	107
Seçme Sözler ...	108
Sakko İle Vansetti Önsöz Nazım Hikmet	109
Hikaye Nazım Hikmet	110
Kıssadan Hisse Nazım Hikmet	112
Seçme Sözler ...	113
İşkencede Ölen Yoldaş İçin Nihat Behram	114
Gidenlere Metin Demirtaş	115
Che Guevara Metin Demirtaş	116
Seçme Sözler	118
Mezar Taşı Yazıtları	119
Ho Si Minh	122
6 Mayıs 3 Darağacı Aşık Zamani	123
Stalin Yoldaşa Ağıt - Ciğerhun	126
Şehitlerimiz	128
Devrimcinin Türküsü Kemal Burkay	129
Ernesto Che Guevara Kemal Burkay	131
Kumandan Guevara Nicholas Guillen	133
Kızgın Güneş Necati Er	134
Göç - Necati Er	136
Gökhan'ın Anısına Yavuz Garip	138

BÖLÜM IV

1 Mayıs İçin Dediler	141
Mustafa Suphi Yoldaş'ın Hitabı	143
Tanısız Ölü Mehmet Karabulut	147
1971 Mayıs	148
Bir Mayıs Kemal Özer	149
Seçme Sözler	150
1 Mayıs 1977	151
1 Mayıs Nizam Sucu	153
Devrime Giden Yol	154
Seçme Sözler	155
1 Mayıs'a Doğru Halil Korkmaz	156

BÖLÜM V

Özgürlük İçin Dediler	159
Özgürlük Ozan Telli	161
Seçme Sözler	170
Duy Bu Yağmurun Çanlarını Sevgilim - Ahmet Erhan	171
Özgürlük Yaşar Mirac	174
Halkın Özgürlüğü Fatma Tukan	177

BÖLÜM VI

Lenin İçin Dediler	181
Lenin Destanından Mayakovski	183
Proletarya Kültürü V. İ. Lenin	180
Yüreğin Yasası Aleksandr Bezimenski	193

BÖLÜM VII

Dünya Halkları İçin Dediler	195
Kısa Bir Konuşma Yılmaz Güney	197
İsimsiz Şiir Sandor Petöfi	198
Salozun Mavalı P. Weiss	199
Seçme Sözler	200
Grev Guillevic	201
Partizanlar Maurice Druon	202
İsimsiz Şiir Abdülvahap El-Beyati	204
Durduramayacaklar Halkın Coşkun	
Akan Selini Bertolt Brecht	205
Örgüt Çalışmasına Övgü Bertolt Brecht	206
General Senin Şu Tankın Güçlü Bir Araç Bertolt Brecht	207
Şili Yüreğimde Alberti	209
İspanyadaki gibi Rafael Alberti	210
İspanya'da Direniş Reyhan Şuben	211
Seçme Sözler	213
Komünistlere Bir Çift Söz Nazım Hikmet	214
Kaldırmadıkça Başlarımızı Bertolt Brecht	215
Başına Ne Hal Geleceğini Bilmeden - Ciğerhun	216
Savaş İsteyen Kim Ciğerhun	218
Angolalı Çocuklar A. Kadir	221

Filistinli Çocuklar	A. Kadir	222
Vietnamlı Çocuk	Nyerges Andras	223
Seçme Sözler		224

BÖLÜM VIII

Devrim için Marşlar Dediler		225
Enternasyonal		227
İleri		229
Hürriyet Marşı		230
Adiloş Bebenin Ninnisi		231
Uyan		232
Kavga ...		233
Onbeşler İçin		234
16 Haziran		235
İşçi Halayı		236
İşçi Yürüyor Baştan		237
16 Haziran		238
İşçi Birlik Cephesi		239
İleri İşçiler		240
Hayat Denilen Kavgaya Girdik		241
Partizan		242
1 Mayıs		243

Biz sosyalistler, bu ikiyüzlülüğün maskesini çekip alıyoruz işte, yırtıp atıyoruz sahte bayrakları. Sınıflar dışında bir sanat ve edebiyat yaratmak için değil, ama hür olduğu iddia edilen, gerçekteyse burjuvaziye bağımlı olan ikiyüzlü bir edebiyatın karşısına gerçekten hür ve proletaryaya açıkça bağımlı bir edebiyatı yaratıp çıkarmak için.

V. İ. LENİN